

3 **Lokaal denken, samen doen**

4 Verkiezingsprogramma Lokaal Dijk en Waard 2026 – 2030

5 Vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering van 6 februari 2026

6

7	Inhoudsopgave	
8	Voorwoord	4
9	Onze visie op de toekomst	6
10	1. Wonen en openbare ruimte	8
11	1.1. Bouwen en wonen	8
12	1.2. Onderhoud in de wijk	9
13	2. Gemeenschap	11
14	2.1. Leefbaarheid	11
15	2.2. Buurthuizen.....	12
16	2.3. Verenigingsleven	12
17	2.4. Dienstverlening	13
18	3. Zorg en Welzijn	15
19	3.1. Jeugd en ouderen	15
20	3.2. WMO en Mantelzorg	15
21	3.3. Meedoenbeleid	16
22	3.4. Inburgering.....	17
23	3.5. Diversiteit en inclusie	18
24	4. Veiligheid	19
25	4.1. Veiligheid op straat.....	19
26	4.2. Sociale veiligheid.....	20
27	4.3. Verkeersveiligheid	21
28	5. Bereikbaarheid en mobiliteit	23
29	4.4. Openbaar vervoer	23
30	4.5. Parkeren	24
31	4.6. Wegen.....	24
32	4.7. Slimme oplossingen	25
33	5. Economie en werk	26
34	5.1. MBO-cluster.....	26
35	5.2. MKB en innovatie	26
36	5.3. Arbeidsmarkt.....	27
37	5.4. Bedrijventerreinen	28
38	5.5. Stimuleren lokale economie	28
39	6. Natuur, klimaat en duurzaamheid	30
40	6.1. Biodiversiteit en natuurbeheer	30

41	6.2.	Geestmerambacht	30
42	6.3.	Wateropgave	31
43	6.4.	Klimaat en energie	32
44	6.5.	Ruimte voor groen	32
45	6.6.	Afval.....	33
46	7.	Onderwijs, Cultuur en Sport.....	34
47	7.1.	Sport en beweging	34
48	7.2.	Evenementen	34
49	7.3.	Onderwijs.....	36
50	7.4.	Cultuur	37
51	8.	Financiën en Bestuur.....	39
52	8.1.	Lokale lasten en begroting	39
53	8.2.	Participatie.....	39
54	8.3.	Democratische vernieuwing.....	40
55	8.4.	Digitale Overheid	41
56	9.	Regionale samenwerking.....	42
57	9.1.	Regionale projecten.....	42
58	9.2.	Regionale relaties	42
59			
60			

61 Voorwoord

62 **Wauw.** Dat zijn de best passende woorden op het moment dat ik dit voorwoord schrijf. Ik mag
63 u, namens Lokaal Dijk en Waard, dit verkiezingsprogramma aanbieden. Dit is het tweede
64 verkiezingsprogramma van Lokaal Dijk en Waard.

65 In 2022 kwamen wij vanuit het niets met 6 zetels de gemeenteraad van Dijk en Waard binnen.
66 Dat deden wij met een stevig verhaal over de identiteit, lokale waarden en het dorps karakter
67 van onze gemeente. Dat sloeg aan, want van nul naar zes zetels is een behoorlijke stap. We
68 hebben niet stilgezeten in de afgelopen vier jaar. We hebben twee wethouders geleverd die
69 samen behoorlijke portefeuilles hebben bezet.

70 Nils Langedijk heeft als wethouder wonen **grenzen verlegd** door de bouwdrift van Dijk en
71 Waard op gang te brengen. Mede door hem is Dijk en Waard **toonaangevend voor de regio** en
72 de provincie als het gaat om bouwen. Er komen bijna **10.000 woningen bij tot 2030**, waarvan
73 30% sociale huur. Ook heeft hij ongeveer **38 miljoen** binnengesleept voor het **OV-knooppunt**.
74 Naast bouwen heeft Nils ervoor gezorgd dat **Museum Broekerveiling** structureel subsidie krijgt
75 waardoor er recht wordt gedaan aan **de historische schatkamer** van Dijk en Waard.

76 En dan Gerard Rep, onze wethouder op grote delen van het sociale domein, heeft met het
77 nieuwe **Meedoenbeleid** goed gekeken wat wel en niet werkt. Daarnaast heeft hij het **jeugdhonk**
78 bij de Wup in Broek op Langedijk gerealiseerd. Gerard heeft ook als wethouder **succesvol**
79 **gelobbyd voor meer middelen** van het Rijk voor de jeugdzorg. Gerard heeft daarnaast het
80 **IKOC Noord-Scharwoude** vlotgetrokken als projectwethouder.

81 De fractie heeft natuurlijk ook niet stilgezeten. We hebben in de afgelopen vier jaar écht mooie
82 resultaten kunnen behalen.

83 Het voor mij persoonlijk mooiste wapenfeit is denk ik wel de brede steun voor **de tweede**
84 **turnhal** in de raad van Dijk en Waard. Het was Lokaal Dijk en Waard die als eerste hamerde op
85 het feit dat ook de **sporthal Geestmerambacht aan renovatie toe** was. Daarin hebben we de
86 raad gelukkig achter ons gekregen.

87 Denk ook bijvoorbeeld aan de **starterslening**, waar Lokaal Dijk en Waard vanaf het begin om
88 vroeg en wat is gerealiseerd.

89 Het dorps- en wijkgericht is mede door Lokaal Dijk en Waard omgezet in **gebiedsgericht**
90 **werken** waarmee de gemeente een gezicht krijgt in alle wijken en dorpen.

91 We hebben ook hard gevochten voor een goed en evenwichtig evenementenaanbod en **meer**
92 **evenementen** mogelijk gemaakt op diverse locaties. Ook het Stadshart wordt weer onderzocht
93 als evenementenlocatie. Lokaal Dijk en Waard heeft er met een motie ook voor gezorgd dat het
94 **Stadshart weer gaat bruisen**.

95 We hebben 40 schriftelijke vragen gesteld in de afgelopen vier jaar. Onder andere over de
96 geluidsoverlast van de **N242**, slecht gecommuniceerde **wegafsluitingen**, **Indian Summer**
97 **Festival**, het **faillissement van SSL**, en het plaatsen van **blauwe komborden voor De Noord**.

98 Ik ben als lijsttrekker enorm trots op de afgelopen vier jaar. Nu is het tijd om vooruit te kijken.
99 Lokaal Dijk en Waard groeit met een grote groep nieuwe leden. Nieuwe leden die zich

100 herkennen in het verhaal van Lokaal Dijk en Waard en zich graag aansluiten bij onze open en
101 gezellige partij. Ik denk persoonlijk dat de foto op de cover genoeg zegt over waarom onze leden
102 zich graag willen inzetten voor deze club.

103 Dit programma willen we met hen uit gaan voeren. Daarvoor hebben we zeer capabele,
104 bekende en betrokken mensen op de lijst. Jong, oud, ervaren, nieuw, links en rechts: ze zitten er
105 allemaal bij.

106 Zij zijn de ogen en oren in de dorpen en wijken. U kent er vast wel eentje. Ik raad u aan om het
107 gesprek met hen aan te gaan over uw zorgen en wensen. Dat helpt ons in het scherper stellen
108 van ons vizier.

109 Namens alle 50 kandidaten wens ik u veel plezier met het lezen van dit verkiezingsprogramma.
110 Hopelijk ontmoeten we elkaar in de komende vier jaar.

111

112 **Floris de Boer**

113 Lijsttrekker

114

115 **Onze visie op de toekomst**

116 Dijk en Waard is een gemeente met karakter. Ontstaan uit dorpen en wijken waar mensen
117 elkaar kennen en waar het verenigingsleven sterk is. Juist in een tijd van schaalvergroting en
118 afstand kiezen wij ervoor die kracht te behouden door daar de juiste richting aan te geven.

119 De komende jaren groeien we verder. Er komen woningen bij, de samenleving verandert en de
120 druk op ruimte, zorg en veiligheid neemt toe. We worden ouder, maar in het toekomstige Dijk en
121 Waard zien we dat niet als een probleem. Dat zien we als een verworvenheid van eerdere
122 generaties. Ouder worden is prachtig. Om dat goed te kunnen doen veranderen we onze blik op
123 ouder worden.

124 Maar we beseffen ons dat we daarvoor keuzes moeten maken die ook belangrijk zijn voor later,
125 niet, niet alleen voor vandaag. Keuzes die voelbaar zijn in het dagelijks leven van inwoners. Voor
126 Lokaal Dijk en Waard begint toekomstdenken bij de menselijke maat. Ontwikkeling moet
127 passen bij de schaal en identiteit van onze gemeente.

128 Wonen is meer dan bouwen alleen. Het gaat om ruimte voor jongeren om hier te blijven, voor
129 gezinnen om door te groeien en voor ouderen om zelfstandig ouder te worden in hun eigen
130 omgeving. De toekomst van Dijk en Waard ligt in gemengde wijken, goede voorzieningen
131 dichtbij en openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeting en beweging. Niet alles hoeft groots,
132 als het maar klopt.

133 Onze grootste kracht zit in de gemeenschap. Leefbaarheid ontstaat niet vanzelf. Dat vraagt om
134 aandacht voor verbondenheid, voor verenigingen, voor buurten en voor plekken waar mensen
135 elkaar tegenkomen. In een samenleving die steeds individualistischer wordt, kiezen wij bewust
136 voor samen. We beseffen ons dat we allemaal iets moeten geven om samen meer te hebben.
137 Voor een gemeente die initiatieven van inwoners ondersteunt en ruimte laat voor wat lokaal
138 werkt.

139 Zorg, welzijn en veiligheid bekijken we vanuit datzelfde perspectief. Ondersteuning moet
140 begrijpelijk en dichtbij zijn. Veiligheid vraagt om zichtbaarheid en duidelijke grenzen, maar ook
141 om aandacht voor wat er achter die grenzen speelt. Problemen lossen we liever te vroeg op dan
142 te laat. Zo blijft Dijk en Waard een gemeente waar mensen zich vrij en veilig voelen.

143 Vooruitkijken betekent verantwoordelijkheid nemen voor de toekomst van onze leefomgeving.
144 Klimaatverandering en duurzaamheid zijn geen abstracte thema's, maar raken onze wijken en
145 dorpen direct. We kiezen voor praktische oplossingen die bijdragen aan een gezonde, groene en
146 leefbare omgeving, zonder dat inwoners op kosten worden gejaagd.

147 Economisch bouwen we voort op onze lokale kracht. Ondernemers, onderwijs en vakmanschap
148 vormen samen de ruggengraat van Dijk en Waard. Door werk en wonen in balans te houden en
149 talent hier kansen te bieden, versterken we de gemeente van binnenuit.

150 Besturen doen we open en betrokken. De toekomst van Dijk en Waard maken we samen met
151 inwoners. Niet over hun hoofden heen. Vertrouwen en transparantie staan daarvoor aan de lat.
152 Digitalisering is een middel om dichterbij te komen.

- 153 Lokaal Dijk en Waard kiest voor een toekomst die herkenbaar blijft. Voor een gemeente die
154 groeit zonder zichzelf te verliezen. Met beide benen op de grond en de blik vooruit.
155

156 1. Wonen en openbare ruimte

157 Goed wonen en een fijne leefomgeving maken het verschil tussen ergens wonen en je echt thuis
158 voelen in Dijk en Waard. Een betaalbaar huis, een fijne straat en een goed onderhouden wijk
159 vormen de basis voor sterke buurten en dorpen waar mensen zich thuis voelen. Lokaal Dijk en
160 Waard kiest voor bouwen met kwaliteit, oog voor de menselijke maat en zorg voor de
161 leefomgeving. We investeren in woningen die passen bij verschillende levensfasen en in een
162 openbare ruimte die veilig, groen en verzorgd is. Zo werken we aan sterke, leefbare buurten voor
163 nu en voor de toekomst.

164 1.1. Bouwen en wonen

165 Wonen raakt iedereen in Dijk en Waard. Jongeren die hun eerste stap op de woningmarkt willen
166 zetten, gezinnen die willen doorgroeien en senioren die prettig en zelfstandig in hun eigen dorp
167 of wijk willen blijven wonen. In Dijk en Waard staan we voor een grote opgave. Er is een tekort
168 aan woningen, de betaalbaarheid staat onder druk en de behoeften van inwoners verschillen
169 sterk. Lokaal Dijk en Waard kiest voor een ambitieuze woonaanpak, met oog voor de menselijke
170 maat. Samen met inwoners, woningcorporaties, ontwikkelaars en maatschappelijke partners.

171 We bouwen door, maar wel zorgvuldig en met kwaliteit. Nieuwe woningen moeten aansluiten
172 bij de schaal en het karakter van onze dorpen en wijken. Gericht op buurten waar mensen
173 elkaar kennen en zich thuis voelen. We zetten in op een gevarieerd aanbod van woningen.
174 Betaalbaar voor starters, ruim voor gezinnen en levensloopbestendig voor senioren. We
175 benutten beschikbare locaties binnen de bestaande bebouwing zoveel als mogelijk. Gericht op
176 het behoud van onze identiteit en open landschap.

177 Lokaal Dijk en Waard zet net als de afgelopen jaren stevig in op betaalbare woningen. Koop en
178 huur. We maken duidelijke afspraken met woningcorporaties en projectontwikkelaars over het
179 aandeel sociale huur, middenhuur en betaalbare koop. Lokale binding en doorstroming krijgen
180 daarbij extra aandacht. Dijk en Waarders moeten de kans krijgen om met voorrang een
181 nieuwbouwwoning te betrekken.

182 Jongeren hebben de toekomst. De mede door Lokaal Dijk en Waard ingevoerde starterslening in
183 Dijk en Waard werkt goed. Vele starters hebben hierdoor een huis kunnen kopen. De
184 starterslening blijft daarom behouden, zodat jonge inwoners niet noodgedwongen de gemeente
185 hoeven te verlaten. Daarnaast maken we het mogelijk dat woningen makkelijk aangepast
186 kunnen worden zodat jongeren ook hun eigen plekje hebben dicht bij huis. Daarin kijken we
187 vooral wat er wél kan.

188 We worden steeds ouder met elkaar. Dat vraagt om (meer) passende woningen. We zetten
189 daarom in op levensloopbestendige woningen, gelijkvloerse appartementen en woonvormen
190 waar zorg en ontmoeting dichtbij zijn. Zodat senioren kunnen doorstromen naar een passende
191 woning. Met als voordeel dat gezinswoningen vrijkomen voor nieuwe bewoners. We kijken ook
192 naar nieuwe woonvormen waar de sociale component een grotere rol speelt.

193 Nieuwbouw en bestaande woningen maken we samen duurzamer. We stimuleren
194 energiebesparing, isolatie en aardgasvrije oplossingen, met oog voor betaalbaarheid.
195 Verduurzaming mag niet leiden tot hogere woonlasten die inwoners niet kunnen dragen. We
196 helpen inwoners met duidelijke informatie en praktische ondersteuning.

197 Goede woonwijken vragen om goede bereikbaarheid voor alle vervoersopties. Bij nieuwe
198 woningbouw kijken we altijd naar verkeersveiligheid, parkeervoorzieningen en openbaar
199 vervoer. Zo zorgen we voor leefbare, veilige en bereikbare buurten.

200 **Dit gaan we doen**

- 201 • We zorgen voor passende woningen en een leefomgeving waarin ouderen zo lang
202 mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
- 203 • We handhaven de afspraak van 30% sociale huur in nieuwbouwplannen op
204 gebiedsniveau.
- 205 • We voldoen aan de verplichting van het Rijk voor het opvangen van statushouders, dat is
206 ons uitgangspunt. Door het voldoende bouwen van woningen hoeven we geen voorrang
207 meer te verlenen.
- 208 • Bestaande gebiedsontwikkelingen en projecten (denk aan Stationskwartier/ OV-Knoop
209 en omgeving, Oostrand Noord- en Zuid-Scharwoude, Stadshart, Sint Pancras, De Noord
210 e.a.) blijven prioriteit houden.
- 211 • We leggen in nieuwe woningbouwprojecten vaste percentages vast voor sociale huur,
212 middenhuur en betaalbare koop, met duidelijke afspraken en handhaving.
- 213 • We stimuleren de bouw van levensloopbestendige woningen en
214 seniorenappartementen, dichtbij voorzieningen, zorg en ontmoeting.
- 215 • We benutten inbreidingslocaties binnen bestaand bebouwd gebied zoveel mogelijk, om
216 het open landschap en de identiteit van Dijk en Waard te behouden.
- 217 • Verduurzaming van woningen gebeurt betaalbaar en haalbaar, met ondersteuning voor
218 isolatie, energiebesparing en aardgasvrije oplossingen.
- 219 • Bij nieuwe woonwijken borgen we verkeersveiligheid, voldoende parkeervoorzieningen
220 en goede OV-aansluiting vanaf het eerste ontwerp.
- 221 • We halen bij ouderen grootschalig op wat de woonwensen zijn. Dit nemen we mee in de
222 verdere uitwerking van de Woon(zorg)visie.
- 223 • We zorgen voor betere regelgevingen voor mantelzorgwoningen.

224 **1.2 Onderhoud in de wijk**

225 Wij horen al jaren dat het onderhoudsniveau in onze gemeente achterblijft. Straten, stoepen,
226 fietspaden, bermen en plantsoenen voldoen te vaak niet aan de basisverwachtingen van
227 inwoners. Daarom willen wij investeren in beter dagelijks onderhoud en een hogere zichtbare
228 kwaliteit van de openbare ruimte. We wonen langer thuis, dat vraagt ook om een hogere
229 kwaliteit van de openbare ruimte: wijken moeten toegankelijk zijn voor alle leeftijden.

230 Veiligheid staat voorop: op kruisingen en bij oversteken moet het zicht vrij zijn, bermen moeten
231 laag genoeg zijn en verlichting moet op orde zijn. Tegelijk laten wij de natuur haar gang gaan
232 waar dat kan, passend bij ecologisch beheer. Zo ontstaat een zorgvuldige balans tussen
233 veiligheid, natuurwaarden en een nette, aantrekkelijke leefomgeving. Sterke linten maken sterke
234 dorpen en kernen. De Dorpsstraat, de Twuyverweg, de Bovenweg en in Heerhugowaard de
235 Middenweg vormen het historische en sociale hart van Dijk en Waard. Plekken waar wonen,
236 ondernemen en ontmoeten samenkomen. Door te investeren in de kwaliteit van deze linten met
237 meer aandacht voor verkeersveiligheid, groen, uitstraling en leefbaarheid versterken we niet
238 alleen het karakter van onze dorpen en kernen, maar ook de aantrekkelijkheid voor bewoners

239 en bezoekers. Een zorgvuldig ingerichte Dorpsstraat en Middenweg is goed voor de lokale
240 ondernemers, zorgt voor veilige routes voor fietsers en voetgangers en een prettige
241 leefomgeving voor omwonenden.

242 We zetten de ambities voort van Dijk en Waard ontwikkelt met water; verbindt water,
243 landschap, economie en recreatie op een samenhangende manier. Samen met inwoners,
244 ondernemers en partners versterken we de ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid van het
245 watersysteem, zodat het bijdraagt aan een leefbare en economisch sterke gemeente.

246 **Dit gaan we doen**

- 247 • Het succes van de Fixi-app ¹gaan we vasthouden in de komende jaren. Waar dat kan
248 breiden we de Fixi-app uit met meer meldingsmogelijkheden.
- 249 • We zorgen voor betere communicatie met inwoners over onderhoudsplanung en
250 ecologisch beheer, zodat duidelijk is waarom ergens wel of niet wordt gemaaid.
- 251 • We investeren in duurzame en onderhoudsarme materialen bij herinrichting, zodat de
252 kwaliteit langdurig op peil blijft.
- 253 • Ecologisch beheer passen we gericht en uitlegbaar toe: natuur waar het kan, strak
254 beheer waar veiligheid en gebruik dat vereisen.
- 255 • We zien Kanaalpark Dijk en Waard als een unieke kans om stedelijke ontwikkeling te
256 verbinden met natuur, ontmoeting en beweging.

257 **1.3 Doorvaarbaarheid**

258 We gaan door met doorvaarbaarheid in Dijk en Waard. We hebben mooie projecten geopend
259 zien worden de afgelopen jaren. Denk hierbij aan de Achterburggracht-Machinesloot. Lokaal
260 Dijk en Waard wilt door met de projecten en deze snel oppakken. Waar het kan maken we werk
261 met werk, zodat de betreffende wijken direct worden aangepakt als dat nodig is. Het doel blijft
262 hetzelfde: een prettige en aantrekkelijke omgeving creëren voor bewoners, ondernemers en
263 bezoekers. Te allen tijde dient er balans te zijn bij het gebruik van het tussen woongenot, rust,
264 vertier, veiligheid en recreatief gebruik o.a. door meer inzet van Boa's op het water.

265 **Dit gaan we doen**

- 266 • Door Langedijk Ontwikkelt met Water (Dijk en Waard ontwikkelt met Water).
- 267 • We gaan aantrekkelijke vaarroutes creëren voor bewoners, bezoekers en bedrijven.
- 268 • We combineren werk aan het water met werk aan de wijk waar dat kan.

269

270

271

¹ De Fixi-app is de applicatie die de gemeente gebruikt om meldingen in de openbare ruimte te registreren. Deze kunt u als inwoner ook gebruiken. Zoek naar 'Fixi' in uw app-store.

272 2. Gemeenschap

273 Dijk en Waard is een gemeente waar we trots op zijn. Een gemeente van sterke dorpen en
 274 wijken, elk met een eigen karakter en verbonden door saamhorigheid. Voor Lokaal Dijk en
 275 Waard staat de gemeenschap centraal: mensen die naar elkaar omkijken, zich thuis voelen en
 276 mee kunnen doen. Wij geloven dat een sterke gemeenschap ontstaat wanneer inwoners ruimte
 277 krijgen om zelf initiatief te nemen, wanneer verschillen worden gerespecteerd en wanneer de
 278 gemeente naast haar inwoners staat. Niet alles hoeft groter of ingewikkelder. Vaak ligt de kracht
 279 juist dichtbij. Samen bouwen we aan een leefbare, veilige en verbonden gemeente.

280 2.1. Leefbaarheid

281 Al langer staat de leefbaarheid onder druk. Inwoners voelen zich onveilig op straat, de
 282 samenleving verhardt en het gebeurt steeds vaker dat inwoners hun burens niet kennen. Wij
 283 geloven dat leefbaarheid begint bij een sterke gemeenschap. Daarom zetten we in op een
 284 **leefbaarheids-norm**. De leefbaarheids-norm is een vast percentage van de begroting dat we
 285 aan leefbaarheid uit willen geven. Er zal eerst goed moeten worden onderzocht welk
 286 percentage we nu uitgeven. Vanuit daar kunnen we dat percentage ophogen. Denk hierbij aan
 287 de veiligheid op straat, verbeterd groen, speelplekken en het aanpakken van kleine ergernissen.
 288 We willen hiermee bereiken dat we op een structurele manier leefbaarheid op de agenda
 289 zetten. Door een norm in te stellen kunnen we daarop sturen.

290 We vormen daarmee niet alleen de ruimte, maar ook de gemeenschap. Waar de buurman meer
 291 is dan een kopje suiker. Dat kenmerkt een gemeente zoals de onze. Dat willen we behouden.
 292 Het betekent dat we anders moeten gaan kijken naar het concept leefbaarheid. We moeten weg
 293 uit het perspectief van alleen de ruimte (groenonderhoud, speeltuintje, bankje) maar daar een
 294 extra dimensie aan toevoegen: het sociale aspect. Want juist dat is waar Dijk en Waard groot in
 295 is: sterke sociale netwerken, een hecht verenigingsleven en gemeenschapszin door de wijken
 296 en dorpen heen.

297 Leefbaarheid is voor iedereen anders. De een heeft behoefte aan meer speeltuintjes voor de
 298 kinderen, de ander heeft behoefte aan een losloopveld voor honden. Deze behoeften zien we
 299 graag vertaald in het gebiedsgericht werken. Daar hebben we heel veel in geïnvesteerd en willen
 300 we graag laten renderen. Maar buiten gebiedsgericht werken moet er ook voor nieuwe wijken
 301 aandacht zijn voor leefbaarheid.

302 Dit gaan we doen

- 303 • We stellen een leefbaarheids-norm in van een vast percentage van de gemeentelijke
- 304 begroting, waarbij het uitgangspunt is dat we meer gaan investeren in de leefbaarheid.
- 305 • Uitgangspunt wordt dat inwoners van nieuwe woonwijken binnen 10 minuten lopen bij
- 306 voorzieningen kunnen komen.
- 307 • Jaarlijkse wijk- en dorpsscan leefbaarheid via het gebiedsgericht werken.
- 308 • Structurele buurtinitiatieven-regeling in samenwerking met het gebiedsgericht werken.
- 309 • Subsidies voor burendag en kennismakingsdagen in nieuwe wijken blijven behouden.
- 310 • Gerichte aanpak sociale eenzaamheid in risicowijken.
- 311 • We voorkomen dat voorzieningen verdwijnen uit de dorpen en wijken.

312

313 2.2. Buurthuizen

314 Goede voorzieningen vormen het hart van onze wijken en dorpen. Ze maken het dagelijks leven
315 prettig, zorgen voor ontmoeting en versterken de samenhang in de gemeenschap. In Dijk en
316 Waard kijken we daarbij verder dan alleen stenen: het gaat om functies zoals ontmoeting, sport,
317 cultuur, zorg en ondersteuning, dichtbij huis georganiseerd.

318 Buurthuizen spelen hierin een sleutelrol. Of het nu Wijkcentrum de Zon, De Geest, Het
319 Behouden Huis of De Ezel is: ieder buurthuis heeft een eigen karakter en betekenis voor de wijk.
320 Juist die diversiteit is een kracht. Daarom is maatwerk noodzakelijk. Wat in de ene wijk werkt,
321 past niet automatisch in een andere. Lokaal Dijk en Waard wil buurthuizen en andere
322 voorzieningen ruimte geven om zich te ontwikkelen vanuit de behoeften van inwoners. Niet
323 iedere wijk hoeft een buurthuis te hebben, maar als daar behoefte aan is wil Lokaal Dijk en
324 Waard daarin investeren. Als er voldoende energie en vrijwilligers zijn, dan zal Lokaal Dijk en
325 Waard dat ondersteunen. Maar we gaan het niet opleggen. De gemeente stelt zich daarbij
326 faciliterend op: ondersteunend waar nodig, loslatend waar het kan en altijd samen met
327 vrijwilligers, beheerders en organisaties.

328 We zorgen ervoor dat voorzieningen toegankelijk en bereikbaar blijven voor iedereen, ook voor
329 mensen die minder mobiel zijn. Door slimme combinaties en multifunctioneel gebruik blijven
330 voorzieningen toekomstbestendig en versterken zij elkaar.

331 **Dit gaan we doen**

- 332 • We erkennen en versterken de eigen identiteit van voorzieningen en buurthuizen.
- 333 • We bieden maatwerk in ondersteuning, gebruik en financiering.
- 334 • We stimuleren multifunctioneel en efficiënt gebruik van gebouwen.
- 335 • We zorgen voor goede bereikbaarheid en toegankelijkheid voor alle inwoners.
- 336 • We nemen als gemeente een faciliterende en betrouwbare rol aan.
- 337 • Als raad bezoeken we alle buurthuizen om ons oor te luisteren te leggen.

338 2.3. Verenigingsleven

339 In Dijk en Waard bruist het van het verenigingsleven: van sportclubs, muziekgezelschappen en
340 toneelverenigingen tot volkstuinten en maatschappelijke clubs. Deze verenigingen zijn dé
341 plekken waar inwoners elkaar ontmoeten, samenwerken, bewegen, vieren en elkaar steunen.
342 Het verenigingsleven draagt wezenlijk bij aan de sociale cohesie en leefbaarheid in onze wijken
343 en dorpen en is daarmee een van de pijlers van onze samenleving.

344 Verenigingen zijn meer dan een plek om te sporten of een hobby uit te oefenen. Ze vormen het
345 sociale hart van de vele wijken en dorpen in Dijk en Waard. Hier ontmoeten jong en oud elkaar
346 en ontstaan er vriendschappen. Verenigingen geven structuur aan het dagelijks leven van veel
347 inwoners en helpen zo eenzaamheid te voorkomen. Juist daarom zijn zij onmisbaar voor een
348 sterke gemeenschap. Lokaal Dijk en Waard wil deze gemeenschapsfunctie erkennen en
349 versterken, zodat verenigingen ook in de toekomst plekken blijven waar iedereen zich welkom
350 voelt en mee kan doen.

351 Verenigingen kennen veel vrijwilligers, maar hebben ook te maken met knelpunten zoals een
352 tekort aan vrijwilligers, beperkte accommodatiecapaciteit en soms ingewikkelde procedures

353 voor subsidies en vergunningen. Dit vraagt om een gemeente die niet alleen faciliteert, maar
354 actief meedenkt en ondersteunt.

355 **Dit gaan we doen**

- 356 • We vereenvoudigen subsidie- en vergunningstrajecten voor verenigingen en zorgen voor
357 duidelijke, voorspelbare doorlooptijden.
- 358 • We ondersteunen verenigingen actief bij vrijwilligerswerving en -behoud, onder andere
359 met trainingen, waarderingssinitiatieven en praktische ondersteuning.
- 360 • We nemen verenigingen mee in sociaal beleid zoals beleid tegen eenzaamheid, mentale
361 gezondheid of het Meedoenbeleid.
- 362 • We helpen verenigingen bij het toegankelijk maken van activiteiten voor inwoners met
363 een beperking of een kleinere beurs.
- 364 • We betrekken verenigingen vroegtijdig bij gebiedsontwikkelingen en herinrichting van
365 wijken, zodat hun rol en ruimte geborgd blijft.

366 **2.4. Dienstverlening**

367 Goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers vormt de basis van een fijne gemeente.
368 Dienstverlening moet laagdrempelig, begrijpelijk en goed toegankelijk zijn. Dit betekent een
369 combinatie van digitale systemen, fysieke loketten en telefonische bereikbaarheid voor
370 meldingen en aanvragen.

371 Documenten zoals paspoorten, rijbewijzen en andere officiële stukken kunnen op een fysiek
372 toegankelijk loket worden geregeld. Voor vergunningen, bijvoorbeeld bij evenementen of
373 omgevingsaanvragen, worden inwoners en organisaties op verzoek ook op locatie geholpen. Bij
374 elke aanvraag kijken we naar kansen en oplossingen, niet naar beperkingen.

375 Voor meldingen in de openbare ruimte blijft naast de Fixi-app ook telefonisch of fysiek melden
376 mogelijk. Inwoners kennen hun omgeving het beste en hun meldingen moeten daarom ook
377 serieus worden opgevolgd.

378 Ook besteden we speciale aandacht aan inwoners die extra ondersteuning nodig hebben, zoals
379 ouderen, mensen met een beperking, laaggeletterden of mensen die moeite hebben met
380 digitale systemen. Informatie wordt duidelijk en begrijpelijk aangeboden en medewerkers staan
381 klaar om te helpen waar nodig.

382 **Dit gaan we doen**

- 383 • We zorgen dat alle gemeentelijke besluiten in duidelijk en begrijpelijke taal worden
384 gepubliceerd.
- 385 • We verbeteren de toegankelijkheid van onze overheidsgebouwen.
- 386 • De Binding en de Parelhof blijven behouden als fysieke loketten.
- 387 • Inwoners krijgen de mogelijkheid om documenten thuis te laten bezorgen.
- 388 • De Fixi-app blijft beschikbaar en iedere melding wordt voorzien van een inhoudelijke
389 reactie.
- 390 • Melden per telefoon of fysiek blijft mogelijk.

- 391
- De Wijkprikker² wordt ingevoerd als structureel communicatiemiddel voor inwoners.
- 392
- Voor ondernemers blijft een vaste contactfunctionaris beschikbaar.

² De Wijkprikker is een online platform van de gemeente Dijk en Waard waar inwoners melding kunnen maken van onveilige situaties in het verkeer, zoals gevaarlijke kruispunten, slechte fietspaden of onveilige stoeptegels, om zo gezamenlijk te werken aan een veiliger verkeersveiligheid.

393 3. Zorg en Welzijn

394 Zorg en welzijn gaat over mensen. Over meedoen, gezien worden en ondersteuning krijgen
 395 wanneer dat nodig is. Lokaal Dijk en Waard staat voor een samenleving waarin inwoners zoveel
 396 mogelijk hun eigen kracht kunnen benutten met ondersteuning van de gemeente daar waar het
 397 moet. We kiezen voor zorg die dichtbij, toegankelijk en begrijpelijk is met oog voor de menselijke
 398 maat. Preventie, tijdige signalering en samenwerking in de wijk staan centraal. Preventie zorgt
 399 ook voor een drukkend effect op de stijgende lasten voor jeugdzorg. De financiële ontwikkeling
 400 in de (jeugd)zorg is een blijvend aandachtspunt waar we, waar het kan, op moeten blijven
 401 sturen. Zo zorgen we ervoor dat kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen prettig kunnen
 402 leven in Dijk en Waard.

403 3.1. Jeugd en ouderen

404 Jong en oud vormen samen onze gemeenschap. Lokaal Dijk en Waard investeert in een sterke
 405 basis voor kinderen en jongeren, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen.
 406 Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat ouderen gezond, zelfstandig en met kwaliteit van leven ouder
 407 kunnen worden. Tijdige ondersteuning voorkomt zwaardere zorg later. Door samenwerking
 408 tussen onderwijs, zorg, sport, cultuur en welzijn signaleren we problemen vroeg en kunnen we
 409 snel handelen. Welzijnswerk en jeugdwerk blijven wijk- en kerngericht georganiseerd, zodat
 410 ondersteuning dichtbij en bereikbaar is.

411 Dit gaan we doen

- 412 • We hanteren de Handreiking Jeugd³ als praktische leidraad.
- 413 • We zorgen voor goede samenwerking tussen onderwijs, jeugd(zorg), sport, cultuur en
 414 welzijn voor vroege signalering en snelle ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van
 415 brugfunctionarissen.
- 416 • We houden jeugd- en welzijnswerk wijk- en kerngericht onder andere via de Stevige
 417 Lokale Teams⁴, zodat ondersteuning dichtbij en bereikbaar blijft.
- 418 • We zorgen dat verschillende welzijnsorganisaties zoals MET en WonenPlusWelzijn hun
 419 werk goed kunnen doen.
- 420 • We zetten in op preventie om problemen bij jongeren en ouderen tijdig te voorkomen.
- 421 • We investeren in ontmoeting en laagdrempelige activiteiten om eenzaamheid bij jong en
 422 oud tegen te gaan.
- 423 • We blijven bouwen aan een betere dementievriendelijke gemeente waarin inwoners
 424 zich veilig en begrepen voelen.

425 3.2. WMO en Mantelzorg

426 Stel je voor dat je de trap niet meer op kunt. Dat het elke dag lastiger wordt en je eigenlijk weet:
 427 dit gaat zo niet langer. Dan wil je hulp. Geen formulieren, geen gesprekken over gesprekken,
 428 geen maanden wachten. Gewoon iemand die zegt: *we regelen het*.

³ De handreiking jeugd is een praktisch document met richtlijnen, tips en voorbeelden om professionals en gemeenten te helpen bij het vormgeven van jeugdhulp, jongerenparticipatie of specifieke jeugdzorgvraagstukken.

⁴ Stevige Lokale Teams (SLT's) in Dijk en Waard zijn multidisciplinaire teams van professionals (zoals welzijnswerkers, jeugdhulpverleners) die dicht bij inwoners staan, in wijken en dorpen.

429 En toch is dat nu vaak precies wat er gebeurt. Mensen die een WMO-voorziening nodig hebben,
430 lopen vast in een systeem dat vooral is gebouwd op wantrouwen. Eerst aantonen dat je echt
431 iets nodig hebt. Dan beoordelen. Dan herbeoordelen. En pas heel laat volgt de hulp. Dat
432 schuurt. Niet alleen bij inwoners, maar ook bij professionals die liever willen helpen dan
433 afvinken.

434 Lokaal Dijk en Waard wil dat anders, want het kán anders. Als iemand een traplift nodig heeft,
435 dan hoeft die niet eerst door vijf hokjes. Dan moet die traplift er gewoon komen. Snel. Wat ons
436 betreft binnen vijf dagen.

437 Waarom zouden mensen iets aanvragen uit de WMO dat ze niet nodig hebben? Die ene fout die
438 misschien een keer gemaakt wordt, weegt niet op tegen het leed, de vertraging en de kosten van
439 een systeem dat alles dichtplakt uit angst voor misbruik. Door alles vooraf te controleren,
440 maken we de zorg trager en duurder. Terwijl we achteraf prima kunnen meekijken of
441 ondersteuning nog nodig is.

442 We willen terug naar de kern van de WMO. Naar ondersteuning die werkt vanuit vertrouwen.
443 Naar professionals die ruimte krijgen om hun vak uit te oefenen. Naar een gemeente die zegt:
444 *we staan naast je.*

445 Dat vraagt om een duidelijke keuze. Loslaten van oude systemen. Minder papier. Minder
446 wantrouwen. Meer snelheid en meer menselijkheid. Niet omdat het makkelijker is, maar omdat
447 het beter is.

448 Lokaal Dijk en Waard kiest voor een WMO die uitgaat van vertrouwen. Want zorg werkt pas echt
449 als mensen zich gezien voelen.

450 Mantelzorgers zijn onmisbaar. Zij verdienen waardering, ondersteuning en vertrouwen. De
451 gemeente is er óók voor de mantelzorger. Het mantelzorgcompliment blijft beschikbaar en
452 ondersteuning is laagdrempelig, ongeacht waar de mantelzorger woont. We zorgen voor genoeg
453 logeeraadressen voor mantelzorgers en we promoten de mantelzorgmakelaar die opkomt voor
454 iedereen die zorgt voor een ander.

455 **Dit gaan we doen**

- 456 • We bieden toegankelijke en begrijpelijke ondersteuning voor iedereen in de gemeente.
- 457 • Zowel in de Parelhof als in de Binding is maken we het Sociaal Plein open en
458 toegankelijker worden gemaakt.
- 459 • We zorgen voor één duidelijk aanspreekpunt voor inwoners met een hulpvraag.
- 460 • We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers actief en laten zien dat hun inzet
461 gewaardeerd wordt.
- 462 • WMO-gesprekken vinden zoveel mogelijk thuis plaats.
- 463 • We onderzoeken of de wijkverpleegkundige WMO indicaties kunnen aanvragen.
- 464 • We willen de WMO-aanvraag vergemakkelijken en de controle achteraf verscherpen.

465 **3.3. Meedoenbeleid**

466 Meedoen is geen luxe, maar een basisvoorwaarde om volwaardig onderdeel te zijn van onze
467 samenleving. Iedereen herinnert zich het gevoel van buitensluiting. Voor sommige inwoners van
468 Dijk en Waard is dat geen moment, maar dagelijkse realiteit. Niet mee kunnen doen aan sport,

469 cultuur of sociale activiteiten omdat er simpelweg geen geld voor is, raakt mensen diep en
470 verzwakt onze gemeenschap als geheel.

471 Armoede gaat verder dan een tekort aan inkomen. Het beïnvloedt gezondheid, kansen,
472 zelfvertrouwen en toekomstperspectief. Daarom blijft Lokaal Dijk en Waard investeren in beleid
473 dat meedoen mogelijk maakt. De ervaringen uit de afgelopen jaren laten zien dat dit werkt. Door
474 structurele ondersteuning, zoals de Meedoenpas, krijgen inwoners daadwerkelijk de kans om
475 actief deel te nemen aan sport, cultuur en andere activiteiten. Ook waarderen we inwoners die
476 zich inzetten als vrijwilliger, juist wanneer zij dat doen vanuit een kwetsbare financiële positie.

477 We kiezen bewust voor structureel en betrouwbaar meedoenbeleid, met oog voor de lange
478 termijn. Tegelijk blijven we alert. De druk op bestaanszekerheid neemt toe en vraagt om
479 blijvende aandacht, monitoring en preventie. Vooral bij kinderen en jongeren willen we
480 vroegtijdig signaleren en ondersteunen, zodat armoede geen blijvende achterstand betekent.

481 Uitgangspunt is dat iedereen vroeg of laat begeleid wordt naar betaald werk. Niet iedereen is
482 mentaal of fysiek altijd in staat om een tegenprestatie te leveren. Lokaal Dijk en Waard wil
483 inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden richting passend betaald of
484 onbetaald werk, zodat zij zo goed mogelijk kunnen meedoen in de samenleving.

485 Lokaal Dijk en Waard staat voor een inclusieve gemeente waarin iedereen, ongeacht inkomen
486 of achtergrond, de kans krijgt om mee te doen en erbij te horen.

487 **Dit gaan we doen**

- 488 • We zorgen dat de Meedoenpas structureel beschikbaar is met het huidige budget voor
489 kinderen en volwassenen en AOW-gerechtigden, zodat deelname aan sport en cultuur
490 mogelijk blijft.
- 491 • We houden het beleid actueel door signalen van professionals, vrijwilligers en inwoners
492 serieus te nemen.
- 493 • We richten ons op preventie en ondersteuning van kinderen die in armoede opgroeien,
494 zodat zij gelijke kansen krijgen.
- 495 • We monitoren en evalueren het beleid structureel om duidelijkheid en zekerheid te
496 bieden voor alle inwoners die afhankelijk zijn van deze voorzieningen.
- 497 • We zorgen dat inwoners met een laag inkomen of schulden ondersteuning krijgen om
498 volwaardig mee te doen aan de samenleving.
- 499 • We stimuleren een actieve inzet van mensen met een uitkering, bijvoorbeeld via
500 vrijwilligerswerk, passend bij wat iemand kan, niet als tegenprestatie.
- 501 • We zetten in op een dekkend netwerk van openbare toiletten.

502 **3.4. Inburgering**

503 Inburgering gaat over meedoen. Over taal leren, werk vinden en onderdeel worden van het
504 dagelijks leven in onze dorpen en wijken. Lokaal Dijk en Waard wil inburgering praktisch,
505 dichtbij en gericht op zelfstandigheid organiseren.

506 Taal is de basis. Door taal te combineren met werk, stage of vrijwilligerswerk leren mensen
507 sneller en beter mee te doen. De gemeente ondersteunt waar nodig, maar verwacht ook inzet
508 en verantwoordelijkheid van inburgeraars.

509 Een goede inburgering vraagt om samenwerking tussen gemeente, onderwijs, werkgevers,
510 verenigingen en maatschappelijke organisaties. Zo versterken we de sociale samenhang en
511 zorgen we dat iedereen mee kan doen in Dijk en Waard.

512 **Dit gaan we doen**

- 513 • Inburgering praktisch en lokaal organiseren, met duidelijke trajecten.
- 514 • Taal leren combineren met werk, stage of vrijwilligerswerk.
- 515 • Heldere verwachtingen: ondersteuning waar nodig, inzet waar mogelijk.

516 **3.5. Diversiteit en inclusie**

517 Dijk en Waard is een groeiende gemeente die steeds diverser wordt, met inwoners van
518 uiteenlopende culturele achtergronden, leeftijden, seksuele oriëntaties, geloofsovertuigingen
519 en met verschillende behoeften en mogelijkheden. De gemeente werkt al met een beleidsvisie
520 voor diversiteit en inclusie. Dat is een belangrijke stap, maar onze inzet moet verder gaan dan
521 visie alleen. We willen dat iedereen zich welkom, veilig en gehoord voelt in Dijk en Waard.
522 Lokaal Dijk en Waard wil dat er geen symboliek zonder concrete resultaten plaatsvindt en dat
523 drempels actief worden weggenomen. Iedereen in Dijk en Waard moet gelijke kansen hebben.
524 Lokaal Dijk en Waard begrijpt dat dit een collectief vraagstuk is dat collectief beantwoord moet
525 worden. Daarom vinden wij dat de gemeente moet faciliteren en het goede voorbeeld moet
526 geven, om de beweging van onderop te stimuleren. Dat kan bijvoorbeeld door het creëren van
527 ontmoetingsplekken.

528 **Dit gaan we doen**

- 529 • We stimuleren het doen van discriminatie-meldingen bij discriminatie.nl om een goed
530 inzicht te krijgen in het probleem.
- 531 • Bij het inrichten van de openbare ruimte houden we expliciet rekening met de
532 toegankelijkheid van mensen met een fysieke, zintuiglijke of cognitieve beperking.
- 533 • We houden een doorlopende dialoog met inwoners over het onderwerp diversiteit en
534 inclusie op toegankelijke locaties.
- 535 • We gaan snel een agenda opstellen met concrete acties en doelen zodat de voortgang
536 inzichtelijk wordt.
- 537 • We zoeken actief de samenwerking met scholen om kinderen van jongs af aan kennis te
538 laten maken met andere culturen en achtergronden.

539

540 4. Veiligheid

541 Een veilige gemeente is een plek waar mensen zonder zorgen kunnen leven, werken en
542 bewegen. In Dijk en Waard willen we dat mensen zonder zorgen kunnen wonen, werken en
543 bewegen. Iedereen moet zich beschermd voelen op de straat, thuis, op school, op het werk en
544 in de openbare ruimte. Dat vraagt om een combinatie van goed toezicht, veilige infrastructuur
545 en aandacht voor sociale veiligheid. Lokaal Dijk en Waard kiest voor een praktische aanpak
546 waarbij problemen vroeg worden gesignaleerd, overlast en onveilig gedrag worden aangepakt
547 en kwetsbare groepen extra bescherming krijgen. Zo maken we Dijk en Waard een gemeente
548 waar veiligheid vanzelfsprekend is.

549 4.1. Veiligheid op straat

550 Veilig zijn op straat is een basisvoorwaarde. In Dijk en Waard moet je zonder nadenken naar
551 buiten kunnen. Overdag en 's avonds. In je eigen wijk of buurt, bij het winkelcentrum of op de
552 fiets op weg naar huis.

553 Lokaal Dijk en Waard ziet dat de veiligheid onder druk staat. Inwoners krijgen te maken met
554 overlast, vernielingen en intimiderend gedrag en soms zelfs met geweld. Dat vraagt om een
555 zichtbare doch harde aanpak. Wij kiezen voor een nuchtere maar strenge lijn. Preventief waar
556 mogelijk, handhavend waar nodig.

557 Veiligheid begint bij de bemensing op straat. Wijkagenten en (meer) boa's die zichtbaar zijn,
558 aanspreekbaar zijn en weten wat er speelt in de kernen en wijken van Dijk en Waard. In de
559 begroting van Dijk en Waard moet daarom, indien nodig, meer geld gereserveerd worden voor
560 het efficiënt inzetten en trainen van (meer) boa's op land en op water. Het aantrekken van meer
561 boa's is geen doel op zich, maar kan een optie zijn als de veiligheids- en handhavingsdoelen uit
562 zicht raken. Lokaal Dijk en Waard ondersteunt wel de oproep van meer politie op straat.

563 De gemeente stimuleert nadrukkelijk ook de samenwerking tussen politie, boa's en
564 jongerenwerkers om zo overlast en onrust al in een vroeg stadium te ondervangen. Op initiatief
565 van Lokaal Dijk en Waard is het Ogen en Oren-project gestart. Dit project maakt het mogelijk
566 om verdachte situaties en beginnend crimineel gedrag vroegtijdig te signaleren en in te grijpen
567 waar nodig. Inwoners weten wat er in hun wijk speelt en kunnen dit laagdrempelig melden. Dat
568 helpt om sneller op te treden en erger te voorkomen. Het Ogen en Oren-project heeft haar
569 succes al bewezen. Daarom wil Lokaal Dijk en Waard dit project in de komende periode
570 uitrollen naar alle wijken en kernen.

571 Een veilige gemeente vraagt ook om een sterke en goed toegeruste brandweer. Zeker nu
572 inwoners langer zelfstandig thuis wonen en wijken dichter bebouwd worden, is brandveiligheid
573 geen bijzaak. Lokaal Dijk en Waard staat pal achter een lokale, toekomstbestendige brandweer
574 die haar werk goed en veilig kan doen. Wij hechten daarom grote waarde aan snelle aanrijtijden,
575 voldoende personeel en goed materieel. Dat vraagt om blijvende (financiële) investeringen en
576 aandacht voor preventie.

577 Dit gaan we doen

- 578 • We dringen aan op meer zichtbare aanwezigheid van wijkagenten en BOA's in alle
579 wijken en kernen.

- 580 • De gebiedsverbinders zijn het aanspreekpunt voor veiligheids-issues. Zij kunnen in een
- 581 vroeg stadium veiligheids-issues signaleren en doorschakelen.
- 582 • We breiden het Ogen en Oren-project uit naar elke wijk en kern in Dijk en Waard.
- 583 • We zorgen dat meldingen laagdrempelig gemaakt kunnen worden en altijd worden
- 584 opgevolgd.
- 585 • We pakken overlastplekken snel en gericht aan en laten die aanpak niet versloffen.
- 586 • We zetten waar nodig extra toezicht of cameratoezicht in.
- 587 • We treden stevig op tegen overlastgevend gebruik en handel van verdovende middelen
- 588 in de openbare ruimte.
- 589 • We zorgen voor goede verlichting en een veilige inrichting van straten en pleinen.
- 590 • We zorgen dat bedrijventerreinen beter zijn beveiligd.
- 591 • In natuurgebieden, recreatiegebieden, de Waarderhout, het Stadspark en andere
- 592 parken moet de orde bewaard worden. Harde aanpak voor diegene die hier overlast
- 593 veroorzaken.
- 594 • We organiseren een inleveractie voor vuurwerk waar inwoners boetevrij hun vuurwerk in
- 595 kunnen leveren.

596 4.2. Sociale veiligheid

597 Sociale veiligheid gaat over hoe mensen met elkaar omgaan. Iedereen in Dijk en Waard moet
 598 zich veilig kunnen voelen. Niet alleen op straat maar dus ook thuis, op school, op het werk en
 599 tijdens het uitgaan.

600 De realiteit is dat dit niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Met name vrouwen en LHBTI+
 601 inwoners en andere groepen geven aan zich soms onveilig te voelen, door intimidatie, pesten,
 602 agressie of discriminatie. Ook achter de voordeur gaat het soms mis. Dat vraagt om duidelijke
 603 keuzes en een gemeente die niet wegstapt. Lokaal Dijk en Waard kiest voor een praktische
 604 aanpak. Problemen vroeg signaleren, snel ingrijpen en slachtoffers centraal stellen. Daarnaast
 605 zorgen we dat we kwetsbare doelgroepen betrekken in het inrichten van de openbare ruimte,
 606 zodat hun perspectief een plek krijgt op straat.

607 Huiselijk geweld speelt zich vaak af buiten het zicht, maar de impact is groot. Lokaal Dijk en
 608 Waard wil dat signalen van huiselijk geweld sneller worden herkend en opgepakt. Dat vraagt om
 609 goede samenwerking tussen gemeente, politie, zorg en maatschappelijke organisaties.
 610 Veiligheid van het slachtoffer staat altijd voorop. We zetten in op snelle hulp, duidelijke regie
 611 vanuit Veilig Thuis en nazorg. Niet pas handelen als het escaleert, maar eerder ingrijpen om
 612 herhaling te voorkomen.

613 Pesten, intimidatie en agressie komen voor op school, op het werk, in de sport en in de
 614 openbare ruimte. Ook online. Dat mag nooit worden genormaliseerd. Lokaal Dijk en Waard wil
 615 duidelijke normen stellen. Grensoverschrijdend gedrag wordt benoemd en aangepakt. We
 616 verwachten van scholen, sportverenigingen en organisaties dat zij actief beleid voeren en
 617 signalen serieus nemen. De gemeente ondersteunt waar nodig, maar spreekt ook aan als er niet
 618 wordt gehandeld.

619 Dit gaan we doen

- 620 • We zorgen voor vroegtijdige signalering en snelle opvolging van meldingen van huiselijk
621 geweld.
- 622 • We versterken de samenwerking door korte lijnen tussen gemeente, politie, zorg en
623 maatschappelijke organisaties.
- 624 • We sporen de partners aan dat slachtoffers altijd snel worden doorverwezen naar
625 passende hulp.
- 626 • We pakken pesten, intimidatie en agressie actief aan, zowel offline als online. We
627 spreken scholen, sportverenigingen en organisaties aan op hun verantwoordelijkheid.
- 628 • We maken meldingen van grensoverschrijdend gedrag en discriminatie laagdrempelig
629 en toegankelijk.
- 630 • We promoten actief het meldpunt discriminatie om een goed beeld te krijgen van het
631 probleem.
- 632 • We zorgen dat iedereen, ongeacht gender, seksuele oriëntatie of achtergrond, zich veilig
633 kan voelen in Dijk en Waard.

634 4.3. Verkeersveiligheid

635 Iedereen in Dijk en Waard moet zich veilig kunnen voelen op straat. Of je nu loopt, fietst, naar
636 school gaat, naar je werk rijdt of een wandeling maakt in je eigen buurt: verkeersveiligheid is een
637 basisvoorwaarde voor een leefbare gemeente. Toch gebeuren er in Dijk en Waard nog te veel
638 verkeersongevallen en ligt het aantal verkeersslachtoffers hoger dan het landelijke gemiddelde.
639 Dit laat zien dat verandering noodzakelijk is.

640 Lokaal Dijk en Waard wil dat iedereen zich vrij kan verplaatsen zonder angst voor ongelukken.
641 Kwetsbare verkeersdeelnemers zoals kinderen, ouderen, voetgangers en fietsers verdienen
642 daarbij extra bescherming. Veel autoritten binnen de gemeente zijn kort en hebben een lokale
643 bestemming die ook te voet of per fiets bereikt kunnen worden. Door lopen en fietsen
644 aantrekkelijker te maken, verschuiven vooral korte, lokale verplaatsingen. Dat zorgt voor meer
645 rust en overzicht in het verkeer, terwijl de bereikbaarheid voor inwoners, ondernemers en
646 hulpdiensten gewaarborgd blijft.

647 Verkeersveiligheid begint bij een goede inrichting van de openbare ruimte. Fietsers halen we zo
648 veel mogelijk van rijbaan af en laten we gebruikmaken van aparte fietspaden. Lagere snelheden
649 verbeteren de verkeersveiligheid en leefbaarheid. We voeren daarom 30 kilometer per uur in
650 binnen de bebouwde kom waar de situatie daar om vraagt en blijven maatwerk toepassen op
651 plekken waar dit (nog) niet noodzakelijk is. We investeren in veilige infrastructuur door middel
652 van goed overzicht, éénrichtingsfietspaden op rotondes, snelheidsremmers en duidelijke
653 markeringen. Rotondes, kruispunten en oversteekplaatsen worden overzichtelijk en veilig
654 ingericht, met speciale aandacht voor schoolomgevingen en drukke fietsroutes. Op lange,
655 rechte wegen waar vaak te hard wordt gereden en op plekken waar veilige fietspaden
656 ontbreken, nemen we gerichte maatregelen om de veiligheid te vergroten.

657 Nieuwe wijken richten we zo in dat straten weer plekken worden voor mensen en kinderen, met
658 lage snelheden, veel groen en ruimte voor ontmoeting. Handhaving, educatie en
659 verkeerscampagnes blijven belangrijk om veilig verkeersgedrag vanzelfsprekend te maken. Ons

660 doel is helder en ambitieus: het aantal verkeersdoden in Dijk en Waard in 2050 terugbrengen
661 naar nul.

662 **Dit gaan we doen**

- 663 • We verbeteren aantoonbaar onveilige rotondes en kruispunten door de aanleg van
664 éénrichtingsfietspaden, veilige oversteekplaatsen en duidelijke voorrangssituaties.
- 665 • We maken schoolomgevingen en belangrijke schoolroutes structureel veiliger met
666 snelheidsremmers, overzichtelijke inrichting en veilige oversteken.
- 667 • We leggen doorlopende en veilige fiets- en wandelroutes aan, zodat korte autoritten
668 binnen de gemeente worden vervangen door lopen en fietsen. Daarbij kijken we naar
669 bijvoorbeeld fietsstraten.
- 670 • We scheiden fietsers zoveel mogelijk van gemotoriseerd verkeer door veilige fietspaden
671 aan te leggen.
- 672 • Indien de situatie er om vraagt, verlagen we de maximumsnelheid naar 30 kilometer per
673 uur. Waar dat (nog) niet nodig is bieden we maatwerk.
- 674 • We monitoren jaarlijks verkeersveiligheid en pakken nieuwe knelpunten direct aan.
- 675 • We pakken huftergedrag in de openbare ruimte hard aan. Ook gevaarlijk gedrag met
676 fatbikes hoort daarbij.

677

678 **5. Bereikbaarheid en mobiliteit**

679 Dijk en Waard is een gemeente in beweging. Voor Lokaal Dijk en Waard gaat mobiliteit niet
680 alleen over van A naar B reizen, maar over veilig, toegankelijk en duurzaam verplaatsen voor
681 iedereen. Jong en oud, voetganger, fietser of gebruikers van mobiele hulpmiddelen, iedereen
682 moet kunnen meedoen. Binnen buurten moeten straten weer plekken zijn voor groen,
683 ontmoeting en beweging. Tegelijkertijd zijn goede verbindingen tussen buurten, kernen en regio
684 essentieel om de gemeente als één geheel te laten functioneren. Mobiliteit verbindt mensen,
685 voorzieningen en wijken. Door te investeren in veilige straten, sterke verbindingen tussen lokaal
686 en regio en toegankelijk openbaar vervoer zetten we mensen centraal in onze openbare ruimte.
687 Zo bouwen we aan een leefbare, verbonden en toekomstbestendige gemeente waarin mobiliteit
688 bijdraagt aan gezondheid, sociale samenhang en gelijke kansen.

689 **5.1. Openbaar vervoer**

690 Een sterk openbaar vervoersnetwerk is onmisbaar voor een bereikbare en leefbare gemeente.
691 Voor Lokaal Dijk en Waard is openbaar vervoer een basisvoorziening die inwoners verbindt met
692 werk, onderwijs, zorg, winkels en elkaar. Een betrouwbaar, toegankelijk en goed
693 samenhangend OV-netwerk geeft inwoners echte keuzevrijheid in hoe zij zich verplaatsen en
694 maakt het makkelijker om de auto vaker te laten staan. Dat vermindert druk op de wegen en
695 vergroot de ruimte en kwaliteit in onze buurten. Interne buslijnen, zoals de HugoHopper,
696 vormen daarbij de ruggengraat van de gemeente en verbinden alle kernen met elkaar. Deze
697 lijnen moeten logisch, frequent en herkenbaar zijn, met goede overstappen op de trein richting
698 Alkmaar, de Metropoolregio Amsterdam en de Randstad. Zo versterken we zowel de lokale als
699 regionale bereikbaarheid.

700 Voor Lokaal Dijk en Waard moet het openbaar vervoer volledig toegankelijk zijn voor iedereen,
701 inclusief mensen met een zichtbare of onzichtbare beperking. Stations, haltes, toiletten,
702 reisassistentie en reisinformatie worden zo ingericht dat er geen belemmeringen zijn voor
703 mensen in het verkeer.

704 **Dit gaan we doen**

- 705 • We gaan voor beter, betrouwbaarder en toegankelijker openbaar vervoer in onze
706 gemeente en de regio.
- 707 • Het Stationskwartier Heerhugowaard wordt een hoogwaardig OV-knooppunt. Dat onze
708 gemeente echt verbindt met de regio en verder. Een plek waar snelle, frequente
709 busverbindingen, trein, fiets en (deel)mobiliteit naadloos samenkomen.
- 710 • We zetten in op een fijnmaziger OV-netwerk voor onze dorpen en kernen in
711 samenwerking met de HugoHopper.
- 712 • We realiseren een directe en herkenbare busverbinding tussen Langedijk en
713 Heerhugowaard, passend bij Dijk en Waard als één gemeente.
- 714 • Naast Zaterdag ook op Vrijdag een goede nachtelijke verbinding tussen Dijk en Waard
715 en Alkmaar met bijvoorbeeld een nachtbus.
- 716 • Het openbaar vervoer moet toegankelijk zijn voor iedereen, inclusief mensen met een
717 zichtbare en onzichtbare beperking.
- 718 • De nachttrein vanuit Amsterdam in het weekend moet doorrijden naar Heerhugowaard.

- 719 • De HugoHopper is voor iedereen in Dijk en Waard. Dat gaan we promoten en waar nodig
720 uitbreiden.

721 5.2. Parkeren

722 Iedereen kent wel iemand die een woning nodig heeft. Daarom bouwen we stevig door in Dijk en
723 Waard. Veel van deze woningen worden de komende jaren gerealiseerd in of nabij het
724 Stationskwartier, Stadshart en De Frans. Gebieden waar de ruimte beperkt is en er daarom
725 keuzes gemaakt moeten worden. Keuzes over groen, speeltuinen, verlichting en ook parkeren.
726 Wij kiezen voor bouwen voor de toekomst, maar niet ten koste van leefbaarheid. Uitgangspunt
727 van Lokaal Dijk en Waard is dat de bestaande bewoners voor hun deur moeten kunnen blijven
728 parkeren. Het huidige parkeerbeleid gericht op bescherming van de bestaande bewoners heeft
729 discussie veroorzaakt. We zijn niet doof voor de huidige zorgen. De zorgen gaan over het aantal
730 bezoekersuren, de prijs van de vergunning, kiss and rides bij de school en blauwe zones voor
731 ondernemers.

732 Wij zetten in op een evaluatie van het beleid, met de volgende uitgangspunten. Bescherming
733 van de bestaande bewoners is het uitgangspunt en uitbreiding van het
734 parkeervergunningengebied en verhoging van de tarieven is niet aan de orde.

735 Goede fietsparkeervoorzieningen zijn onmisbaar in centra. Lokaal Dijk en Waard wil ambitieus
736 investeren in ruim, veilig en overzichtelijk fietsparkeren in onze dorps- en winkelcentra. Te vaak
737 staan fietsen nu in de weg of juist te ver van voorzieningen, wat ten koste gaat van
738 toegankelijkheid en uitstraling. Wij kiezen voor voldoende en goed gespreide stallingen, met
739 extra aandacht voor e-bikes, bakfietsen en mindervaliden. Door fietsparkeren slim te
740 combineren met herinrichting, vergroening en verblijfskwaliteit maken we onze centra
741 aantrekkelijker voor bezoekers en beter bereikbaar voor iedereen. Zo geven we de fiets de plek
742 die hij verdient en versterken we tegelijkertijd de leefbaarheid en lokale economie van Dijk en
743 Waard.

744 Dit gaan we doen

- 745 • We evalueren het parkeerbeleid in 2026 - 2027.
746 • We bieden maatwerk voor knelpunten op wijk of straatniveau.
747 • Wij investeren ambitieus in ruim, veilig en overzichtelijk fietsparkeren in onze dorps- en
748 winkelcentra.
749 • We combineren fietsparkeren met herinrichting, vergroening en verhoging van de
750 verblijfskwaliteit.

751 5.3. Wegen

752 We moeten focussen op ruimtelijke inbreiding van bestaande infrastructuur. Voor Lokaal Dijk
753 en Waard betekent dit dat we de wegen die we al hebben beter benutten, verbeteren en
754 herinrichten met veiligheid, toegankelijkheid en leefkwaliteit als uitgangspunt. Binnen de
755 gemeente stimuleren we lopen, fietsen en openbaar vervoer als volwaardige opties voor korte
756 afstanden. We investeren in een samenhangend netwerk van veilige fietspaden en
757 aantrekkelijke wandelroutes in alle kernen.

758 Tegelijkertijd blijven de hoofdadere en regionale verbindingen cruciaal voor een goed bereikbare
759 gemeente. Deze routes zorgen voor een snelle en herkenbare toegang tot Dijk en Waard en een

760 sterke aansluiting op de regio. Daarom verbeteren we de doorstroming op deze wegen en
761 pakken we knelpunten samen met de provincie gericht aan.

762 **Dit gaan we doen**

- 763 • Ontbrekende fiets- en wandelpaden in kaart brengen en aanleggen.
- 764 • We doen een onderzoek naar de toenemende drukte in de komende jaren op de
765 (hoofd)wegen in Dijk en Waard.
- 766 • Op basis van dit onderzoek de doorstroming op hoofdadars en regionale wegen
767 verbeteren, met oog voor de toenemende woningbouw en economische vraag.
- 768 • Knelpunten op provinciale N-wegen samen met provincie oplossen.
- 769 • Situatie spoorbrug N242 structureel verbeteren om files en onveiligheid te verminderen.
- 770 • Doorstroming op specifiek de Oosttangent verbeteren.
- 771 • Prioriteit aan verkeersplan⁵ Sint Pancras.
- 772 • We sturen aan op een structurele verbetering van de N242. Dit wordt regionaal
773 opgepakt en betaald.
- 774 • De Kanaaldijk bij Koedijk wordt ingericht als een fietsstraat.

775 **5.4. Slimme oplossingen**

776 Voor Lokaal Dijk en Waard zijn slimme oplossingen onmisbaar om onze gemeente bereikbaar,
777 leefbaar en toekomstbestendig te maken. Elektrisch rijden neemt sterk toe en zal alleen maar
778 verder groeien. Daarom zorgen we voor een goed en betrouwbaar laadnetwerk, inclusief
779 snellaadstations en laadmogelijkheden voor inwoners zonder eigen oprit via kabelgoten.

780 **Dit gaan we doen**

- 781 • Voldoende oplaadpunten en snellaadstations realiseren in alle kernen, zodat elektrisch
782 rijden voor iedereen bereikbaar wordt.
- 783 • Snellaadstations strategisch plannen op plekken met hoge vraag en goede aansluiting
784 op het regionale netwerk.
- 785 • Inwoners zonder eigen oprit de mogelijkheid bieden via kabelgoten of andere
786 oplossingen te laden.
- 787 • Bewoners stimuleren om vaker te lopen, fietsen en deelmobiliteit te gebruiken.
- 788 • Laadpaalklevers gaan we stevig beboeten.

5

https://www.dijkenwaard.nl/fileadmin/bestanden/Wonen_en_leven/Heerhugowaard_in_ontwikkeling/Verbetering_verkeerssituatie_Sint_Pancras/Rapport_Verkeersstructuur_Sint_Pancras_22-3-2021.pdf

789 6. Economie en werk

790 Een sterke economie en een gezonde arbeidsmarkt zijn de basis voor een bloeiend Dijk en
791 Waard. Lokaal Dijk en Waard wil dat bedrijven, ondernemers en inwoners de kans krijgen om te
792 groeien, innoveren en mee te doen. Dat betekent investeren in goed bereikbare
793 bedrijventerreinen, een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor het MKB, het versterken van de
794 lokale arbeidsmarkt en het stimuleren van werkgelegenheid dichtbij huis. Daarnaast zetten we
795 in op een sterke lokale economie door lokaal ondernemen te ondersteunen en innovatie te
796 faciliteren. Zo creëren we kansen voor iedereen en bouwen we aan een duurzame toekomst.

797 6.1 MBO-cluster

798 Lokaal Dijk en Waard kiest bewust voor vakmanschap, ondernemerschap en samenwerking als
799 fundament voor een sterke lokale economie. Wij bouwen aan een stevig mbo-cluster waarin
800 onderwijs, bedrijfsleven en overheid structureel samenwerken aan de banen en vaardigheden
801 van morgen. We willen wervend beleid voeren voor ons mbo-cluster. Dat doen we omdat we de
802 kansen zien van mbo'ers. Zij maken onze gemeente.

803 Het mbo is onmisbaar voor Dijk en Waard. Daarom investeren wij in de verdere ontwikkeling van
804 een herkenbaar en aantrekkelijk mbo-cluster, waar opleidingen, praktijkleren, innovatie en
805 ondernemerschap samenkomen. Dit cluster wordt een ontmoetingsplek voor studenten,
806 (mkb)ondernemers en kennispartners, met ruimte voor praktijklabs en gezamenlijke
807 innovatieprojecten. Zo sluiten opleidingen beter aan op de lokale arbeidsmarkt en blijven
808 jongeren én vakmensen behouden voor onze gemeente.

809 Door het mbo-cluster stevig uit te bouwen, creëren we kansen voor lokale ondernemers,
810 vergroten we de werkgelegenheid en investeren we in een toekomstbestendige economie. Zo
811 maken we van Dijk en Waard een gemeente waar vakmanschap wordt gewaardeerd, talent zich
812 kan ontwikkelen en bedrijven duurzaam kunnen groeien. Door het mbo stevig te verankeren in
813 onze lokale economie, bouwen we aan werk dat blijft, talent dat groeit en bedrijven die hier
814 willen investeren.

815 Dit gaan we doen

- 816 • Wij bouwen aan een stevig MBO-cluster, als fundament voor de lokale economie.
- 817 • Opleidingen worden samen met lokale ondernemers vormgegeven, zodat vaardigheden
818 aansluiten op echte banen in de regio.
- 819 • Jongeren krijgen perspectief op werk en doorgroei in Dijk en Waard, zodat ze niet
820 noodgedwongen de gemeente verlaten.
- 821 • De gemeente faciliteert, verbindt en investeert waar nodig, maar laat de inhoud bij
822 onderwijs en ondernemers.
- 823 • We creëren meer stageplekken via de triple-helix voor mbo-studenten.
- 824 • We onderzoeken of we via de Regio Deal projecten kunnen realiseren met en voor het
825 mbo.

826 6.2 MKB en innovatie

827 Het midden- en kleinbedrijf vormt het fundament van de lokale economie van Dijk en Waard.
828 Lokaal Dijk en Waard zet maximaal in op een goed vestigingsklimaat en een goede
829 concurrentiepositie in de regio.

830 Lokaal Dijk en Waard wil de bereikbaarheid van de gehele gemeente en daarmee ook die van de
831 bedrijventerreinen en werklocaties goed houden. Detailhandel moet zo veel mogelijk de ruimte
832 krijgen om zich hier te kunnen vestigen. Lokaal Dijk en Waard ziet voor detailhandel graag een
833 concentratie in kernen en wijken. De gemeente zorgt voor een gezellig, groene en aansprekende
834 fysieke inrichting, goede fiets- en aanrijroutes. Het moet makkelijk zijn om in Dijk en Waard te
835 winkelen.

836 De land- en tuinbouw in o.a. het Altongebied blijft een onmisbare schakel in de economie van
837 Dijk en Waard. Onze agrariërs en tuinders staan onder grote druk door steeds veranderende
838 regelgeving vanuit Brussel en Den Haag. Lokaal Dijk en Waard vindt dat deze ondernemers
839 recht hebben op duidelijkheid, stabiliteit en een gemeente die naast hen staat. Wij hechten
840 daarom grote waarde aan structureel overleg met de sector, waarbij LTO en ANV een
841 belangrijke gesprekspartners zijn.

842 **Dit gaan we doen**

- 843 • We zorgen voor één vast aanspreekpunt voor ondernemers binnen de gemeente.
- 844 • We versnellen en vereenvoudigen vergunningen voor ondernemers.
- 845 • We toetsen nieuw beleid zo nodig op effecten voor het MKB.
- 846 • Detailhandel wordt geconcentreerd in dorpen en wijken.
- 847 • We stimuleren en faciliteren innovatieve ontwikkelingen.

848 **6.3 Arbeidsmarkt**

849 Een sterke arbeidsmarkt is onmisbaar voor een gezonde lokale economie en voor het welzijn
850 van onze inwoners. Tegelijkertijd staat die arbeidsmarkt onder druk. Veel sectoren kampen met
851 personeelstekorten, terwijl anderen moeite hebben om aansluiting te vinden. Lokaal Dijk en
852 Waard wil dat iedereen die kan en wil werken, ook daadwerkelijk de kans krijgt om mee te doen.

853 Een goed functionerende arbeidsmarkt vraagt om samenwerking. Samenwerking tussen
854 gemeente, ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties. Lokaal Dijk en Waard
855 vindt het belangrijk dat opleidingen beter aansluiten op de praktijk en op de behoeften van
856 lokale bedrijven. Daarom zetten wij in op de zogenoemde “**triple helix-benadering**”, waarin
857 bedrijfsleven, onderwijs en overheid samen optrekken. Door inwoners op te leiden voor de
858 banen die hier daadwerkelijk nodig zijn, versterken we de lokale arbeidsmarkt en zorgen we
859 voor duurzame innovatie en werkgelegenheid in Dijk en Waard. We willen een economie die
860 past bij de makers en de doeners van de MBO's in onze gemeente.

861 Voor Lokaal Dijk en Waard is de richtlijn: één arbeidsplaats per woning. Dit zorgt voor een goede
862 verhouding tussen wonen en werken in Dijk en Waard.

863 Uitgangspunt is dat de werkgever primair de verantwoordelijkheid heeft voor het huisvesten van
864 arbeidsmigranten. Dit dient zoveel mogelijk op eigen terrein te gebeuren.

865 **Dit gaan we doen**

- 866 • We stimuleren werk- en stageplekken en versterken de samenwerking tussen
867 ondernemers, onderwijs en gemeente volgens de triple helix-benadering.
- 868 • We investeren in voldoende mogelijkheden om de Nederlandse taal te leren.

- 869
- We spreken werkgevers aan op hun verantwoordelijkheid om arbeidsmigranten te huisvesten.
- 870
- Inzetten op één arbeidsplaats per woning in Dijk en Waard.
- 871

872 6.4 Bedrijventerreinen

873 De bestaande bedrijventerreinen zoals o.a. De Vaandel, Breekland en Zandhorst moeten
874 maximaal en slim worden benut, met oog voor bereikbaarheid, veiligheid en
875 toekomstbestendigheid. Uitbreidingen op De Vaandel en Breekland moeten zorgen voor extra
876 ruimte voor nieuwe bedrijvigheid, met oog voor genoeg arbeidsplaatsen. Wat Lokaal Dijk en
877 Waard betreft worden deze ontwikkelingen zo spoedig mogelijk opgepakt en versneld
878 uitgevoerd. Lokaal Dijk en Waard vindt dat bedrijventerreinen ook ruimte moeten bieden
879 aan kringloopwinkels. Door een initiatiefvoorstel van Lokaal Dijk en Waard is er de afgelopen
880 periode al voor gezorgd dat hier ruimte voor komt, inclusief de mogelijkheid voor een circulair
881 ambachtscentrum. Dit moet zo blijven.

882 We zetten in op de doorontwikkeling van bedrijventerrein De Zandhorst tot een modern,
883 duurzaam en goed bereikbaar economisch knooppunt. Waar ruimte is voor aantrekkelijke en
884 toekomstgerichte bedrijven die bijdragen aan werkgelegenheid en innovatie. Passend bij de
885 schaal en identiteit van Dijk en Waard en ruimtelijk en inhoudelijk sterk wordt verbonden met
886 zijn omgeving. Denk aan het Stationskwartier, de ontwikkeling van De Frans en bij de versterking
887 van MBO-cluster.

888 Dit gaan we doen

- 889 • We investeren in goed bereikbare en veilige bedrijventerreinen zoals De Vaandel,
890 Zandhorst en Breekland.
- 891 • Waar dat mogelijk is verplaatsen we ondernemers van oude bedrijventerreinen naar
892 grotere, betere en nieuwe bedrijventerreinen om zo locaties voor onder andere
893 woningbouw vrij te spelen.
- 894 • We revitaliseren waar dat nodig is bedrijventerreinen met onder andere een stevige
895 focus op genoeg arbeidsplaatsen.
- 896 • Pakken de doorontwikkeling van bedrijventerrein De Zandhorst naar een aantrekkelijk,
897 duurzaam en goed bereikbaar economisch knooppunt stevig ter hand.
- 898 • We breiden daar waar nodig en mogelijk bedrijventerreinen uit om aan de vraag van de
899 ondernemers in Dijk en Waard te voldoen.
- 900 • We betrekken ondernemers en ondernemersverenigingen vroegtijdig bij
901 gebiedsontwikkelingen en andere belangrijke besluiten.

902 6.5 Stimuleren lokale economie

903 Een sterke lokale economie begint dichtbij huis. Bij de bakker om de hoek, de winkelier in het
904 dorp en de ondernemer uit de kern of wijk. Lokaal Dijk en Waard wil dit versterken en
905 beschermen. Dat doen we door als gemeente waar mogelijk lokaal aan te besteden en lokaal in
906 te kopen. Publiek geld moet zoveel mogelijk terugvloeien in onze eigen gemeenschap. Lokale
907 initiatieven krijgen bij ons voorrang. Subsidies en ondersteuning zetten we gericht in om lokale
908 ondernemers en initiatieven een kans te geven.

909 **Dit gaan we doen**

- 910
- We besteden als gemeente waar mogelijk lokaal aan en kopen lokaal in.
- 911
- We geven subsidies aan goede lokale initiatieven.

912

913 7 Natuur, klimaat en duurzaamheid

914 Dijk en Waard is een gemeente met een uniek landschap en rijke cultuur en natuur. Lokaal Dijk
915 en Waard zet zich in voor een leefomgeving waarin natuur, klimaat en duurzaamheid centraal
916 staan. Groei en ontwikkeling gaan hand in hand met behoud van natuur, biodiversiteit en een
917 gezonde leefomgeving. We kiezen voor praktische, haalbare oplossingen die bijdragen aan een
918 duurzame en toekomstbestendige gemeente, zonder dat inwoners geconfronteerd worden met
919 energielasten die onbetaalbaar zijn.

920 7.1 Biodiversiteit en natuurbeheer

921 Onze gemeente kent een rijke en diverse natuur, van de Waarderhout tot het Oosterdelgebied
922 en de Kleimeer. Deze gebieden zijn waardevol voor flora, fauna én recreatie. Lokaal Dijk en
923 Waard wil natuur behouden, versterken en toegankelijk maken waar het kan, maar ook
924 beschermen waar kwetsbare natuur dit vereist. Het beheer gebeurt in samenwerking met
925 bewoners, vrijwilligers en natuurorganisaties, met oog voor maatwerk per gebied. Natuur heeft
926 ruimte nodig om van waarde te zijn. Deze ruimte wil Lokaal Dijk en Waard ook bieden.

927 Dit gaan we doen

- 928 • We behouden en versterken belangrijke natuurgebieden en dorpsgroen.
- 929 • We voeren het reddingsplan uit voor het Oosterdelgebied tegen invasieve exoten zoals
930 de rivierkreeft.
- 931 • We stimuleren betrokkenheid van inwoners en vrijwilligers bij natuurbeheer en
932 educatie.
- 933 • We faciliteren recreatie in balans met natuur, bijvoorbeeld wandelroutes, rustplekken
934 en picknickvoorzieningen.
- 935 • We faciliteren ook hondenlosloopgebieden waar het kan in combinatie met de natuur.

936 7.2 Geestmerambacht

937 Lokaal Dijk en Waard wil dat het gebied behouden blijft zoals het nu is. We willen daarbij twee
938 doelen nastreven: behoud van natuur en behoud van recreatie.

939 Daarbij hoort ook dat de ondernemers die er op dit moment zitten ook perspectief moeten
940 krijgen. Activiteiten of initiatieven die geld opbrengen zijn geen doel op zich. Deze moeten
941 primair worden getoetst aan de consequenties voor de natuur en recreatie.

942 We koesteren de natuur in het Geestmerambacht. Dat betekent ook dat bij projecten de
943 ecologische kwaliteit niet mag worden aangetast. We hebben een scherp oog voor de Kleimeer
944 en de Zomerdel. Voor die ecologische kwaliteit betrekken we ook externen en deskundige
945 organisaties.

946 We zullen moeten zoeken naar de best passende bestuursvorm om enerzijds de kwaliteiten van
947 het gebied te behouden en anderzijds de kosten niet op te laten lopen. We willen dat het gebied
948 toegankelijk blijft voor een breed publiek. Dat betekent geen parkeerkosten of entreegeld voor
949 onze inwoners.

950 **Dit gaan we doen**

- 951 • We zetten in op een laagdrempelig, fijn en goed Geestmerambacht waar inwoners zoals
- 952 vanouds kunnen genieten van de natuur en recreatieve mogelijkheden.
- 953 • We geven de huidige ondernemers perspectief en stimuleren hen om te investeren in
- 954 hun onderneming.
- 955 • We voeren geen entreegeld of parkeerbelasting in voor onze inwoners van het
- 956 recreatieschap

957 **7.3 Wateropgave**

958 Een van de grote opgaven van deze eeuw is de wateropgave. Zeker in Dijk en Waard, wat voor
 959 een groot deel bestaat uit water en is ingepolderd. Water wordt steeds meer (mede)sturend in
 960 de ruimtelijke ordening. Waar het kan willen wij geen verharding toepassen, maar juist ruimte
 961 geven aan water. Hoe langer we water vast kunnen houden, hoe beter. We willen initiatieven die
 962 positief bijdragen aan het tegengaan van wateroverlast ondersteunen. Daarin zoeken we ook de
 963 samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Drinkwater is en blijft
 964 een verantwoordelijkheid van PWN.

965 Daarnaast is waterkwaliteit belangrijk. Daarin maken we onderscheid tussen
 966 zwemwaterkwaliteit en waterkwaliteit.

967 De zwemwaterkwaliteit moet beter. Er zijn te veel zwemlocaties aangewezen als onveilig. In het
 968 geval van het Geestmerambacht moet er helder worden hoe we de jaarlijkse blauwalg tegen
 969 kunnen gaan of kunnen verlichten. Het zwemwater in het Park van Luna voldoet al aan de
 970 normen, maar komt door de meetsystematiek nog steeds niet als groen op de kaart. De
 971 gemeente moet daarom beter en meer communiceren over de actuele stand van zaken.

972 De gemeente neemt bij ruimtelijke plannen, gebiedsontwikkeling en beheer van de openbare
 973 ruimte de doelen van de Kaderrichtlijn Water structureel mee, met aandacht voor
 974 waterkwaliteit, minder verharding en natuurlijke oplossingen. We beperken vervuiling vanuit de
 975 leefomgeving door milieuvriendelijk beheer, goede afvoer en filtering van regenwater en het
 976 terugdringen van schadelijke stoffen. Daarbij werken we nauw samen met het waterschap en
 977 de provincie en stimuleren we inwoners en ondernemers om bij te dragen aan schoon en
 978 gezond water.

979 **Dit gaan we doen**

- 980 • Water wordt mede sturend in ruimtelijke ordening: bij nieuwe plannen en herinrichting
- 981 kiezen we waar mogelijk voor minder verharding en meer ruimte voor water en groen.
- 982 • We ondersteunen initiatieven van inwoners en organisaties die bijdragen aan
- 983 waterberging en het tegengaan van wateroverlast.
- 984 • De gemeente zet zich in voor betere zwemwaterkwaliteit, met speciale aandacht voor
- 985 structurele oplossingen tegen blauwalg bij Geestmerambacht.
- 986 • Over zwemwater dat aan de normen voldoet, zoals in Park van Luna, communiceren we
- 987 actiever en duidelijker, zodat inwoners weten waar veilig gezwommen kan worden.
- 988 • Bij beheer van de openbare ruimte werken we volgens de doelen van de Kaderrichtlijn
- 989 Water, met milieuvriendelijk onderhoud, schone afvoer van regenwater en nauwe
- 990 samenwerking met waterschap en provincie.

991 7.4 Klimaat en energie

992 De gevolgen van klimaatverandering zijn ook in Dijk en Waard steeds duidelijker merkbaar.
993 Hevige regenbuien, langere perioden van droogte en toenemende hitte hebben direct invloed
994 op onze leefomgeving, woningen en openbare ruimte. Lokaal Dijk en Waard vindt dat we niet
995 kunnen weggijken: we moeten verantwoordelijkheid nemen en nu maatregelen treffen die onze
996 gemeente weerbaar maken voor de toekomst. Daarbij kiezen we voor oplossingen die werken in
997 de praktijk en betaalbaar blijven voor inwoners en ondernemers.

998 Lokaal Dijk en Waard zet in op energiebesparing en duurzame energieopwekking. We kiezen
999 bewust voor zonne-energie en energieneutrale woningen, waarbij gemeentelijke gebouwen als
1000 voorbeeld dienen. Duurzame maatregelen moeten haalbaar en betaalbaar zijn, zonder dat
1001 energiearmoede ontstaat. We vinden dat windmolens niet nabij bebouwing geplaatst mogen
1002 worden. Lokaal Dijk en Waard zet liever in op zonne-energie dan op windenergie. In algemene
1003 zin moet voor de energieopwekking in de openbare ruimte naar een breed geaccepteerde
1004 oplossing worden gezocht.

1005 Het toekomstige 380kv-traject mag niet leiden tot een aantasting in de leefbaarheid van onze
1006 wijken. We steunen daarom ook de oproep om het 380kv niet dicht langs wijken of andere
1007 bebouwing in Dijk en Waard heen te laten gaan. Daar valt ook het landschappelijke gebied
1008 rondom Veenhuizen onder.

1009 **Dit gaan we doen**

- 1010 • We verbinden klimaatmaatregelen aan leefbaarheid en gezondheid, zodat vergroening
1011 en verduurzaming zichtbaar bijdragen aan fijnere wijken en dorpen.
- 1012 • We verlagen de CO₂-uitstoot van gemeentelijk vastgoed door versnelde isolatie,
1013 energiebesparing en duurzame energieopwek op eigen gebouwen.
- 1014 • We helpen inwoners en verenigingen bij concrete klimaatacties, zoals regentonnen,
1015 groene daken en gezamenlijke isolatieprojecten.
- 1016 • We stimuleren zonne-energie en energieneutrale nieuwbouw en renovatie van
1017 woningen, scholen en gemeentelijke gebouwen.
- 1018 • We plaatsen geen windmolens nabij bebouwing.
- 1019 • We ondersteunen huiseigenaren bij het verduurzamen van hun woningen, bijvoorbeeld
1020 bij van het gas afhalen.
- 1021 • We nemen duurzaamheid mee in aanbestedingen en geven bedrijven met hoge
1022 duurzaamheidsscores voorrang.
- 1023 • We onderzoeken innovatieve energieopwekking, zoals aardwarmte, in samenwerking
1024 met inwoners en ondernemers.
- 1025 • We gaan door met de energiecoaches.

1026

1027 7.5 Ruimte voor groen

1028 Klimaatverandering vraagt om aanpassingen in onze leefomgeving. Hitte, droogte en
1029 wateroverlast moeten lokaal beheersbaar zijn, zodat de gemeente veerkrachtig blijft. Lokaal
1030 Dijk en Waard kiest voor slimme, praktische oplossingen die veiligheid en leefbaarheid
1031 combineren.

1032 **Dit gaan we doen**

- 1033 • We vergroenen wijken en dorpen om hitte tegen te gaan en water vast te houden. Voor
- 1034 elke woning komt er een boom in Dijk en Waard.
- 1035 • We vergroenen schoolpleinen.
- 1036 • We zorgen voor klimaatbestendige infrastructuur en openbare ruimte.
- 1037 • We betrekken inwoners bij lokale maatregelen en vergroten bewustwording van
- 1038 klimaatrisico's.
- 1039 • We laten de boomplant-dag terugkomen
- 1040 • We passen waterbeheer aan bij nieuwbouw, recreatiegebieden en bestaande wijken om
- 1041 overlast te voorkomen.

1042 **7.6 Afval**

1043 Iedereen heeft afval. Een schone en goed georganiseerde afvalinzameling is een

1044 basisvoorziening die bijdraagt aan het milieu en de portemonnee. Lokaal Dijk en Waard kiest

1045 voor een goede aanpak van afval, waarbij gemak voor inwoners en lage kosten hand in hand

1046 gaat met verantwoordelijkheid voor het milieu. Lokaal Dijk en Waard streeft naar het beperken

1047 van het aantal kilo's restafval.

1048 Wij vinden dat afval scheiden logisch en uitvoerbaar moet zijn. Inwoners willen best hun best

1049 doen, maar dan moet het systeem duidelijk, betrouwbaar en dichtbij zijn. We hebben het

1050 afvalbeleid in de afgelopen periode aangescherpt. We hebben daardoor de afvalstoffenheffing

1051 voor de inwoners omlaag weten te brengen. Wel willen we evalueren of het beleid ook echt

1052 werkt in de praktijk. Lokaal Dijk en Waard is geen voorstander van een Diftar-systeem (betalen

1053 per dumping). Daarnaast vinden we dat de gemeentewerf ruimer open mag zijn op logische

1054 dagen.

1055 Afval is geen eindpunt, maar een grondstof. Door hergebruik, reparatie en recycling slim te

1056 organiseren, verminderen we restafval en besparen we kosten op de lange termijn. Initiatieven

1057 zoals kringloopwinkels, repair cafés en hergebruik van bouwmaterialen verdienen ruimte en

1058 ondersteuning. Zo bouwen we stap voor stap aan een circulaire gemeente, zonder dogma's en

1059 zonder dat inwoners op extra kosten worden gejaagd.

1060 Zwerfafval en dumpingen pakken we zichtbaar en consequent aan. Dat vraagt om handhaving

1061 waar nodig, maar vooral om slimme inrichting van de openbare ruimte en betrokkenheid van

1062 inwoners, scholen en verenigingen. Een schone straat nodigt uit tot netjes gedrag.

1063 **Dit gaan we doen**

- 1064 • We gaan het huidige afvalbeleid evalueren op onder meer de hoogte van de
- 1065 afvalstoffenheffing en praktische ervaringen.
- 1066 • Afval naar de gemeentewerf brengen blijft gratis.
- 1067 • We stimuleren hergebruik en circulariteit door ruimte te bieden aan kringloopwinkels,
- 1068 repair cafés en circulaire initiatieven.
- 1069 • We pakken zwerfafval en illegale dumping gericht aan, met een combinatie van
- 1070 handhaving, slimme inrichting en bewonersinitiatieven.

1071

1072 **8 Onderwijs, Cultuur en Sport**

1073 Onderwijs, cultuur en sport vormen de basis voor een gezonde, creatieve en betrokken
1074 samenleving in Dijk en Waard. Lokaal Dijk en Waard wil dat iedereen, van jong tot oud, de kans
1075 krijgt om zich te ontwikkelen, te bewegen, te leren en te ontdekken. Goed onderwijs, levendige
1076 cultuur en brede sportmogelijkheden dragen bij aan persoonlijke groei, sociale verbinding en
1077 een gezonde leefstijl. Daarom investeren we in veilige scholen, toegankelijke bibliotheken,
1078 bruisende evenementen, sportvoorzieningen en culturele activiteiten. Zo maken we Dijk en
1079 Waard niet alleen een plek om te wonen, maar ook een plek om te groeien en mee te doen.

1080 **8.1 Sport en beweging**

1081 Lokaal Dijk en Waard investeert in de binnen- en buitensport. Dijk en Waard is een echte
1082 sportgemeente. Van de turners van TTL tot de voetballers van Reigerboys: ze dragen allemaal
1083 op hun eigen manier bij aan een sportief Dijk en Waard. Daarom is het belangrijk om dit te
1084 blijven doen. Lokaal Dijk en Waard wil investeren in verenigingen en sportlocaties. We moeten
1085 luisteren naar de behoeften van verenigingen en clubs. Zij weten precies wat er nodig is om hun
1086 prestaties te laten floreren.

1087 Voor Lokaal Dijk en Waard geldt dat geld primair naar de breedtesport gaat. We willen zoveel
1088 mogelijk mensen laten bewegen. Daar moet in eerste instantie de aandacht naar uit gaan.

1089 Ook het sporten buiten de verenigingen om is belangrijk. Fit en gezond oud worden begint bij
1090 regelmatig sporten. Daar ligt een uitdaging. Nederlanders bewegen nog veel te weinig. Daarom
1091 moeten we als gemeente het goede voorbeeld nemen. Lokaal Dijk en Waard wil sporten in de
1092 openbare ruimte stimuleren door bijvoorbeeld goede fiets- en wandelpaden en sportparkjes. Bij
1093 het inrichten van de openbare ruimte willen we expliciet aandacht voor sport en spel.

1094 **Dit gaan we doen**

- 1095 • We investeren in sportaccommodaties voor zowel binnen- als buitensport.
- 1096 • We gaan voor het gelijktijdig ontwikkelen een tweede turnhal bij sporthal
1097 Geestmerambacht en een multifunctioneel sportcomplex op de Vaandel-Zuid.
- 1098 • Minimaal twee keer per jaar structureel overleg tussen gemeente en sportverenigingen
1099 over knelpunten, groei en toekomstplannen.
- 1100 • Bij nieuwe sportinvesteringen geldt: aantoonbare behoefte vanuit de vereniging is
1101 leidend, niet alleen gemeentelijke plannen.
- 1102 • Gemeentelijke middelen voor sport worden primair ingezet voor breedtesport.
- 1103 • In elke wijk en elk dorp komt ten minste één laagdrempelige sport- of beweegplek in de
1104 openbare ruimte (zoals een sportparkje, beweegroute of fitnessplek).
- 1105 • We breiden fiets- en wandelroutes uit en verbeteren deze, met als doel dat dagelijks
1106 bewegen vanzelfsprekend wordt voor jong en oud.

1107 **8.2 Evenementen**

1108 Dijk en Waard moet gaan bruisen. En dat vraagt om actie. Evenementen, horeca en
1109 uitgaansgelegenheden spelen volgens Lokaal Dijk en Waard hierin een belangrijke rol. Zij zorgen
1110 voor levendigheid, verbinding binnen en tussen kernen en maken onze gemeente een plek waar
1111 het prettig is om te wonen en te recreëren. Evenementen zoals de Beddenrace, de Zuid-

- 1112 Scharwouder Kermis, Tour de Waard, de Zuurkool- en Waardcup, 't Kruis Bruist enzovoort zijn
1113 kenmerkend voor de gemeente.
- 1114 De realiteit is dat het huidige aanbod nog te mager is. Veel evenementen zijn verdwenen.
1115 Locaties kennen vaak veel beperkingen. Organisatoren lopen vast op regels en hoge kosten.
1116 Zeker in een gemeente die groeit en richting de 100.000 inwoners gaat, moet het
1117 evenementenaanbod meegroeien. Dat is nu nog niet het geval. Dit is het moment om het
1118 anders te doen. Lokaal Dijk en Waard wil daarom het tij keren.
- 1119 De recent vastgestelde Evenementenvisie laat duidelijk zien waar kansen liggen, welke locaties
1120 geschikt zijn en waar inwoners en organisatoren behoefte aan hebben. Wij gebruiken deze visie
1121 dan ook als vertrekpunt. Lokaal Dijk en Waard wil nadrukkelijk nog extra stappen gaan zetten.
- 1122 Wij draaien het denken om. Te vaak is het antwoord bij evenementen 'nee' of 'kan niet'. Wij
1123 gaan ruimhartig om met vergunningen voor evenementen en horeca. Er zijn duidelijke normen
1124 voor geluid, tijden en veiligheid. Wie zich daaraan houdt, krijgt ruimte. Beperkingen zijn er om te
1125 handhaven, niet om initiatieven tegen te houden.
- 1126 Voor horeca maken we het ook eenvoudiger. In het terrasseizoen maken we uitbreiding van
1127 terrassen mogelijk. Voor kleine terrassen schaffen we de vergunning af. Ondernemers
1128 stemmen zelf af met hun directe omgeving. Dit is in lijn met de Omgevingswet. Wij werken
1129 volgens het principe van *high trust, high penalty*. Zo zorgen we voor levendigheid waar het kan
1130 en rust waar dat nodig is.
- 1131 Evenementen worden beter gespreid over het jaar en over de gemeente. Tegelijkertijd ontbreekt
1132 het nu aan voldoende hoogwaardige locaties. Dat lossen we op. Locaties die zich in het
1133 verleden hebben bewezen, moeten weer volledig kunnen worden benut.
- 1134 Het Strand van Luna is wat ons betreft geschikte locatie als volwaardig evenemententerrein.
1135 Ook Centrumwaard moeten weer plekken worden waar iets te beleven valt.
- 1136 Nieuwe ondernemers en organisatoren moeten ook kunnen toetreden. Vernieuwing hoort bij
1137 een levendige gemeente. Hiervoor zal bij het toekennen van vergunningen rekening mee moeten
1138 worden gehouden.
- 1139 **Dit gaan we doen**
- 1140 • Subsidiebeleid moet eenvoudiger en ruimhartiger.
 - 1141 • We maken meer ruimte voor (muziek)evenementen en festivals in Dijk en Waard.
 - 1142 • We zorgen dat het Stadsplein, Centrumwaard, het Strand van Luna en IJsbahn 't
1143 Kruis geschikt blijven als locaties voor (muziek)evenementen.
 - 1144 • We stoppen met het verder beperken en onnodig reguleren van locaties waar
1145 evenementen al jarenlang succesvol plaatsvinden, zoals de Kermis Zuid-Scharwoude
1146 en de Speelweide Noord-Scharwoude.
 - 1147 • We zorgen dat sportvelden en sportaccommodaties beschikbaar blijven voor
1148 (muziek)evenementen zoals Koningsdag, Popweekend en lokale toernooien zoals de
1149 Waardcup en Zuurkoolcup.
 - 1150 • We realiseren als gemeente op veel gebruikte evenementenlocaties structurele
1151 basisvoorzieningen, zoals stroom, water, wifi en andere noodzakelijke

- 1152 nutsvoorzieningen, zodat organisatoren niet telkens tijdelijke voorzieningen hoeven aan
1153 te leggen.
- 1154 • Duidelijkere spelregels voor organisatoren, zoals de evenementenagenda.
 - 1155 • We stemmen de leges voor evenementen af op de regio, zodat Dijk en Waard
1156 concurrerend blijft en evenementen hier blijven.
 - 1157 • We schaffen onnodige extra heffingen zoals de prettaks, af.
 - 1158 • We versterken de koppeling tussen evenementen, horeca en uitgaan, met ruimte voor
1159 extra terrassen, tijdelijke horeca en ondersteuning op locatie.
 - 1160 • We ondersteunen evenementen voor de jeugd (ook leeftijdsgroep onder de 18 jaar.
 - 1161 • We zorgen voor balans tussen reuring en leefbaarheid door middel van het opstellen
1162 van locatieprofielen.
 - 1163 • We gaan evenementen beter spreiden over het jaar en over de gemeente, met oog voor
1164 leefbaarheid in de wijken.
 - 1165 • We gaan eerst de evenementenkalender van het Geestmerambacht vullen voordat we
1166 meer evenementen toe gaan staan.

1167 8.3 Onderwijs

1168 Lokaal Dijk en Waard wil dat ieder kind zich breed kan ontwikkelen binnen Dijk en Waard. Daar
1169 dient het onderwijs op afgestemd te zijn. Dat betekent dat binnen de rol van de gemeente er
1170 goede huisvesting moet zijn en goede netwerken tussen scholen en partners in het veld. Ook
1171 moeten scholen een veilige plek zijn waar gelijkwaardigheid en respect centraal staan.

1172 Het onderwijs is nauw verwant aan zorg. Daar moet de gemeente een faciliterende rol in
1173 aannemen. We investeren in onderwijs, niet omdat het moet, maar omdat het de toekomst van
1174 Dijk en Waard is.

1175 Elk kind verdient een veilige, groene en stimulerende leeromgeving. We vergroten bewegend
1176 leren, gezonde schoolpleinen door sportverenigingen, culturele instellingen, (jeugd)zorg, welzijn
1177 en onderwijs met elkaar te verbinden. Kwetsbare kinderen krijgen ondersteuning in
1178 basisvaardigheden zoals lezen, schrijven en rekenen. Kinderen blijven zoveel mogelijk binnen
1179 het reguliere onderwijs, met passende ondersteuning.

1180 In Dijk en Waard zijn er ook kinderen die speciaal onderwijs volgen. Deze leerlingen moeten we
1181 zoveel als mogelijk binnen de grenzen van Dijk en Waard voorzien in hun onderwijsbehoefte.
1182 Deze leerlingen blijven daardoor binnen hun eigen netwerk en hoeven geen of nauwelijks
1183 gebruik te maken van leerlingenvervoer. Goede voorbeelden hiervan zijn Heliomare en
1184 Smaragd.

1185 We ondersteunen scholen bij het ontwikkelen van talenten, het bevorderen van
1186 kansengelijkheid en het integreren van duurzaamheid, digitale vaardigheden en burgerschap.
1187 Door kinderen in de reguliere schoolomgeving te houden, behouden ze het contact met
1188 leeftijdsgenoten en blijven deel uitmaken van de maatschappij. Dat vergroot hun kans op
1189 succesvolle doorstroom naar werk.

1190 Talent willen we behouden voor Dijk en Waard. Dijk en Waard moet de MBO-hoofdstad van de
1191 regio worden. We stimuleren praktijkgericht leren, stageplaatsen en structurele samenwerking

1192 tussen onderwijs en lokale bedrijven. We stimuleren arbeidsmarktvoorbereiding en het behoud
1193 van opleidingen. We continueren begeleiding aan jongeren die zonder diploma schoolverlaten.

1194 **Dit gaan we doen**

- 1195 • Voldoende onderwijsaanbod in onze wijken en onze leerlingen van basis- tot
1196 beroepsonderwijs.
- 1197 • We werken de plannen uit het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs uit
- 1198 • Realisatie IKC De Vaart voortvarend uitvoeren.
- 1199 • IKC Het Baken Sint Pancras snel duidelijkheid geven waar en hoe nieuwbouw
1200 plaatsvindt.
- 1201 • We blijven goed monitoren of derde vestiging basisonderwijs in De Draai nodig is en op
1202 tijd anticiperen hierop.
- 1203 • Integratie van jeugdhulp in school. Kinderen krijgen de ondersteuning die ze nodig
1204 hebben, op school, thuis en in de wijk door vroegtijdige samenwerking en kennisdeling
1205 tussen school, jeugdhulp en gemeente ondersteund door systemen.
- 1206 • Subsidieregeling onderwijs–preventie–jeugdhulp waardoor scholen subsidie kunnen
1207 aanvragen om samen te werken met welzijns- en jeugdhulporganisaties voor (brede)
1208 preventieve interventies om leerlingen in het (regulier) onderwijs te houden.
- 1209 • De gemeente zet zich in voor een toereikend aanbod van speciaal onderwijs in de regio,
1210 zodat alle kinderen passend onderwijs kunnen volgen op een redelijke en passende
1211 afstand van huis.
- 1212 • Leerlingen die gebruikmaken van het leerlingenvervoer moeten kunnen rekenen op
1213 betrouwbaar, stabiel en voorspelbaar vervoer, zodat zij hun schooldag in rust kunnen
1214 beginnen en afsluiten. We evalueren het huidig beleid om tot concrete verbetering te
1215 komen.
- 1216 • Dialogosessies continueren om de aandacht voor ‘weerbare jeugd’ te behouden en
1217 samen met professionals bestaand beleid eventueel te verbeteren.
- 1218 • Stimuleren van samenwerking tussen beroepsonderwijs en lokale bedrijven om talent in
1219 Dijk en Waard te ontwikkelen en te behouden (triple helix).
- 1220 • Nieuwe wijken snel voorzien van basisonderwijslokalen, bij voorkeur als dependance
1221 van nabijgelegen scholen.
- 1222 • We investeren in muziekonderwijs en benutten daarbij de expertise van onze
1223 maatschappelijke en culturele partners.
- 1224 • Herschikking huisvesting middelbare scholen in belang van leerlingen denken en niet in
1225 het belang van de vele besturen. Hiermee breed aanbod van basis praktijkgericht tot en
1226 met gymnasium voor gemeente behouden.

1227 **8.4 Cultuur**

1228 Musea en culturele locaties zijn plekken waar creativiteit, ontmoeting en kennis samenkomen.
1229 Voorbeelden zijn het Poldermuseum, Museum Broekerveiling, Theater Cool en de Binding,
1230 cultuurlandschappen zoals het Oosterdel en ook andere culturele historie en festiviteiten.
1231 Culturele historie vraagt om behouden te worden, het is onderdeel van de identiteit van Dijk en
1232 Waard.

1233 We willen cultuur meer verbinden met onderwijs, ondernemers en lokale activiteiten. Zo maken
1234 we cultuur niet alleen zichtbaar, het stimuleert creativiteit maar wordt ook bereikbaar en
1235 relevant voor iedereen. Ook stimuleren we het versterken van regionale samenwerking van de
1236 musea in de regio voor zowel lokale als ook regionale inwoners. Culturele locaties krijgen extra
1237 aandacht door bijv. Stichting Toeristische Promotie Dijk en Waard. We zijn in dit verband blij
1238 met alle culturele activiteiten die Atelier Zes ontplooit. Evenals met die in Heerhugowaard van
1239 Cool Kunst en Cultuur Daarmee bevorderen ze de gemeenschapszin.

1240 De bibliotheek vervult een onmisbare maatschappelijke rol en fungeert als de huiskamer van
1241 onze gemeente. Naast het uitlenen van boeken is de bibliotheek een plek voor ontmoeting,
1242 ontwikkeling, taalvaardigheid, digitale ondersteuning en cultuur. De huidige bibliotheeklocaties
1243 blijven behouden, de samenwerking met scholen wordt verder versterkt en waar lokaal
1244 behoefte bestaat, wordt met maatwerk gezorgd voor een passende bibliotheekvoorziening. Ook
1245 evenementen zoals de Zuid-Scharwouder kermis zijn bepalende voor de cultuur binnen Dijk en
1246 Waard. Lokaal Dijk en Waard beschouwt dit als cultureel erfgoed.

1247 **Dit gaan we doen**

- 1248 • Structurele samenwerking tussen scholen en musea voor interactieve lessen en
1249 erfgoededucatie.
- 1250 • Ontwikkelen van culturele en historische routes door de gemeente, gekoppeld aan
1251 lokale winkels en horeca.
- 1252 • Kunst in de openbare ruimte wordt bij voorkeur gerealiseerd door lokale kunstenaars.
- 1253 • Culturele activiteiten (zoals musea, bibliotheken) zijn laagdrempelig beschikbaar in
1254 ieder dorp en iedere wijk.
- 1255 • De Broekerveiling wordt als unieke historische schatkamer structureel (en financieel)
1256 ondersteund.
- 1257 • Naast de bestaande bibliotheeklocaties wordt daar waar in de gemeente behoefte
1258 bestaat via maatwerk een aanvullende voorziening gerealiseerd, zoals bij buurtcentrum
1259 De Zon, zodat bibliotheekfuncties voor iedereen toegankelijk blijven.

1260

1261 **9 Financiën en Bestuur**

1262 Financiën, betrokkenheid en digitale dienstverlening vormen de basis voor een gemeente die
1263 slim, transparant en toekomstgericht bestuurt. Lokaal Dijk en Waard wil dat iedere euro
1264 zorgvuldig wordt besteed, dat inwoners invloed hebben op hun leefomgeving en dat de
1265 gemeente klaar is voor digitale uitdagingen van nu en morgen. Belastinggeld zetten we slim in,
1266 inwoners en ondernemers betrekken we vroegtijdig bij besluiten en we zorgen voor
1267 transparante en toegankelijke digitale diensten. Zo bouwen we aan een gemeente die financieel
1268 gezond is, waarin inwoners meedoen, meedenken en meebeslissen en waarin vertrouwen en
1269 daadkracht hand in hand gaan.

1270 **9.1 Lokale lasten en begroting**

1271 Onze financiën zijn meer dan cijfers: ze zijn de basis voor een sterk Dijk en Waard. We werken
1272 met een gezonde begroting, we zijn scherp op onze reserves en investeren in projecten die
1273 waarde toevoegen en zorgen dat elke uitgave bijdraagt aan een duurzame toekomst. Zo houden
1274 we Dijk en Waard financieel gezond én klaar voor groei. Alle bedachte taken uit Den Haag
1275 moeten vergezeld worden door een zak geld uit Den Haag. Geen taken zonder knaken!

1276 Voor de inwoners en ondernemers worden de gemeentelijke lasten, buiten de inflatiecorrectie,
1277 niet hoger dan ze nu zijn. De komende jaren willen we laten zien dat we zorgvuldig omgaan met
1278 uw belastinggeld. Dat doen we door slim te plannen, scherp te zijn op onze financiële middelen,
1279 transparant te werken en kansen te benutten.

1280 **Dit gaan we doen**

- 1281 • We maken actief gebruik van Europese- en Rijkssubsidies (zoals bij de doorontwikkeling
1282 OV-knooppunt) om extra projecten mogelijk te maken, zoals woningbouw,
1283 duurzaamheid en infrastructuur.
- 1284 • We maken het eenvoudiger voor inwoners en organisaties van Dijk en Waard om
1285 jaarlijkse terugkerende subsidies aan te vragen.
- 1286 • De onroerendezaakbelasting stijgt niet verder dan de reguliere inflatie.
- 1287 • We plannen niet alleen voor vandaag, maar ook voor morgen. Dat betekent dat we soms
1288 wat lef tonen om keuzes te maken die goed zijn voor de komende jaren. We zijn scherp
1289 op de bestemmings- en algemene reserves om gezond te blijven.

1290 **9.2 Participatie**

1291 Participatie gaat over kleine én grote dingen. Een buurtinitiatief, een speeltuin, een activiteit
1292 tegen eenzaamheid, een dorpsfeest of samen het groen onderhouden. In Dijk en Waard is die
1293 betrokkenheid volop aanwezig. Inwoners willen meedoen en verantwoordelijkheid nemen voor
1294 hun wijk of kern. Wat daarbij vaak nog ontbreekt, is ruimte, vertrouwen en (financiële)
1295 ondersteuning vanuit de gemeente. Dat betekent ook dat inwoners vroegtijdig worden
1296 betrokken bij gemeentelijke projecten.

1297 Goede ideeën mogen niet vastlopen op ingewikkelde regels en lange procedures. Wie iets
1298 organiseert voor zijn buurt, moet geholpen worden, niet ontmoedigd. Dat vraagt om een
1299 gemeente die denkt in oplossingen, met duidelijke aanspreekpunten, snelle beslissingen en
1300 praktische ondersteuning die gericht is op het mogelijk maken van wat wèl kan (“ja, tenzij”).

1301 Dijk en Waard bestaat uit meerdere kernen met elk een eigen identiteit. Participatie is daarom
1302 niet in elke wijk of kern overal hetzelfde. Wat in het Stadshart werkt, werkt niet automatisch in
1303 Zuid-Scharwoude of Oudkarspel. Echte participatie begint aan de voorkant. Dit kan bereikt
1304 worden door vol in te zetten op de vroegtijdige, brede en diepgaande betrokkenheid van de
1305 bewoners met een vroegtijdige, brede en diepgaande participatie.

1306 **Dit gaan we doen**

- 1307 • We actualiseren en verruimen de participatieverordening met nieuwe en frisse ideeën.
- 1308 • We leggen bij elk participatietraject, vooraf vast welke keuzes openstaan voor inwoners.
- 1309 • We onderzoeken de mogelijkheid voor een referendumverordening als onderdeel van
1310 het participatiebeleid.
- 1311 • We richten één centraal loket in voor bewonersinitiatieven.
- 1312 • We hanteren kortere beslistermijnen voor kleine buurt- en dorpsinitiatieven.
- 1313 • We vereenvoudigen subsidie- en ondersteuningsregelingen voor bewonersinitiatieven.
- 1314 • We verplichten in elk raadsvoorstel een aparte paragraaf over de inbreng van inwoners
1315 en de verwerking daarvan.
- 1316 • We zorgen dat participatie in elke kern past bij de schaal en identiteit van het dorp of de
1317 wijk.
- 1318 • We staan open voor nieuwe vormen van participatie, zoals een burgerberaad, indien dit
1319 met een heldere opdracht en voorwaarden vormgegeven wordt.

1320 **9.3 Democratische vernieuwing**

1321 Dijk en Waard is een jonge gemeente met sterke dorpen en wijken. Lokaal Dijk en Waard kiest
1322 voor behoud van de identiteit van onze wijken en kernen. Die kracht benut je alleen als inwoners
1323 daadwerkelijk invloed hebben op wat er in hun leefomgeving gebeurt.

1324 We willen dat inwoners kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen bij gemeentelijke
1325 plannen, zeker als het gaat om de fysieke leefomgeving. Geen inspraak maar mee-spraak en
1326 samen aan de tekentafel. Lokaal Dijk en Waard is in de afgelopen vier jaar kartrekker geweest
1327 aan democratische vernieuwing, zoals bij verschillende ruimtelijk planontwikkelingen zoals het
1328 Stadshart in Heerhugowaard en de Oostrand en het IKC in Langedijk. Hierbij konden inwoners
1329 actief meebeslissen wat er in hun buurt of wijk gebeurt.

1330 Op initiatief van Lokaal Dijk en Waard is er deze periode ook gestart met gebiedsgericht werken.
1331 Deze manier van werken heeft laten zien dat betere besluiten worden genomen wanneer de
1332 gemeente structureel aanwezig is in gebieden, inwoners vroegtijdig betrekt en samen
1333 prioriteiten vaststelt. Deze werkwijze willen wij de komende bestuursperiode door ontwikkelen
1334 en verankeren voor heel Dijk en Waard.

1335 **Dit gaan we doen**

- 1336 • We voeren een buurtbegroting in waarbij inwoners per wijk of dorp jaarlijks beslissen
1337 over een vast budget.
- 1338 • We werken in alle wijken en dorpen met vastgestelde wijk- en dorpsagenda's die
1339 jaarlijks worden geactualiseerd.
- 1340 • We continueren gebiedsgericht werken als de standaardwerkwijze van de gemeente.

- 1341 • We organiseren minimaal één keer per jaar een openbaar wijk- of dorpsgesprek met
1342 bestuur en ambtenaren.
- 1343 • We maken via de bestaande kanalen zichtbaar wie wanneer welk besluit neemt binnen
1344 de gemeente.
- 1345 • We geven inwoners altijd een schriftelijke terugkoppeling na participatietrajecten.
- 1346 • We versterken de positie van de Jeugdraad door hen op structurele wijze te betrekken bij
1347 besluitvorming.
- 1348 • We blijven educatieve initiatieven zoals Democracy en de cursus Politiek actief van
1349 ProDemos actief ondersteunen en gebruiken.

1350 9.4 Digitale Overheid

1351 Digitalisering binnen de overheid heeft al jaren de aandacht. Echter, er is nog niet stevig op
1352 doorgepakt. Sinds de geopolitieke spanningen aanwakkeren is er sprake van een verhoogd
1353 bewustzijn van onze digitale autonomie en soevereiniteit. We hebben jaren achteraangelopen
1354 op digitaal vlak, nu is het de tijd om naar voren te stappen. Dat betekent niet dat we alles zelf
1355 gaan doen, maar dat we bewuste keuzes maken als het gaat om onze systemen en data. Data is
1356 een op een toekomstgerichte hulpbron voor betere dienstverlening en beter beleid, maar alleen
1357 met duidelijke spelregels: doelbinding, dataminimalisatie, transparantie en controle. Bij het
1358 versterken van onze digitale autonomie sluiten wij aan bij Common Ground, het programma van
1359 de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) waarin gemeenten samenwerken aan een
1360 eenvoudiger (digitale) dienstverlening.

1361 Dit gaan we doen

- 1362 • We verhogen de naleving van digitale wet- en regelgeving door bij alle nieuwe digitale -
1363 en Artificiële Intelligentie-toepassingen een vaste toets op privacy, veiligheid en
1364 transparantie verplicht te stellen.
- 1365 • We stellen strenge eisen aan leveranciers over databeheer, open standaarden en
1366 overstapmogelijkheden, zodat Dijk en Waard niet afhankelijk wordt van één partij.
- 1367 • We werken actief samen met andere gemeenten en publieke partners, onder meer via
1368 Common Ground van de VNG, om kennis te delen en gezamenlijke digitale oplossingen
1369 te ontwikkelen.
- 1370 • We borgen dat de gemeente altijd eigenaar blijft van gegevens van inwoners en dat deze
1371 veilig, zorgvuldig en zo minimaal mogelijk worden opgeslagen en gebruikt.

1372 10 Regionale samenwerking

1373 Dijk en Waard ligt centraal in Noord-Holland Noord en speelt een belangrijke rol in de regionale
1374 ontwikkeling. Vraagstukken zoals woningbouw, mobiliteit, economie en werkgelegenheid
1375 overstijgen de gemeentegrenzen en vragen om regionale samenwerking. Door samen te werken
1376 met buurgemeenten, de provincie, het Rijk en regionale ondernemers vergroten we onze
1377 slagkracht. Lokaal Dijk en Waard kiest voor actieve regionale samenwerking om kansen te
1378 benutten en gezamenlijk te werken aan een sterke, leefbare en toekomstbestendige regio.

1379 10.1 Regionale projecten

1380 Regionale projecten bieden de kans om grote opgaven gezamenlijk aan te pakken. Lokaal Dijk
1381 en Waard is positief over deelname aan de Regio Deal Noord-Holland Noord en zet in op een
1382 goede en zichtbare uitvoering daarvan. Met deze Regio Deal investeren we in brede welvaart
1383 door talent te behouden en aan te trekken, de arbeidsmarkt te versterken en ondernemingen te
1384 ondersteunen bij verduurzaming. Ook dragen regionale projecten bij aan een leefbare
1385 woonomgeving en goede voorzieningen, met oog voor vergrijzing en gezondheid. Door samen te
1386 werken met andere gemeenten, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven zorgen we ervoor dat
1387 investeringen daadwerkelijk terecht komen bij inwoners en ondernemers in Dijk en Waard en de
1388 regio.

1389 Dit gaan we doen

- 1390 • Actief bijdragen aan de uitvoering van de Regio Deal Noord-Holland Noord.
- 1391 • Investeren in regionale projecten die talentontwikkeling en regionale werkgelegenheid
1392 versterken.
- 1393 • Actief meedoen aan nieuwe regionale projecten zodra kansen zich voordoen.
- 1394 • Regionale initiatieven ondersteunen die bijdragen aan verduurzaming en
1395 energiebesparing.
- 1396 • Zorgen dat regionale investeringen zichtbaar en toegankelijk zijn voor inwoners van Dijk
1397 en Waard.

1398 10.2 Regionale relaties

1399 Sterke regionale relaties zijn nodig om de belangen van Dijk en Waard goed te
1400 vertegenwoordigen. Door onze omvang en positie kan en moet Dijk en Waard
1401 verantwoordelijkheid nemen in regionale besluitvorming. Dijk en Waard ligt als schakelpunt
1402 tussen West-Friesland, de Kop van Noord-Holland en de regio Alkmaar strategisch. Die positie
1403 moeten we goed benutten. Lokaal Dijk en Waard zet in op een actieve rol binnen Noord-Holland
1404 (Noord) en onderhoudt nauwe contacten met buurgemeenten en provincie. Door tijdig te
1405 lobbyen en samen op te trekken, vergroten we onze invloed en voorkomen we dat besluiten
1406 over ons worden genomen zonder onze inbreng.

1407 Dit gaan we doen

- 1408 • De samenwerking met buurgemeenten versterken.
- 1409 • Actief lobbyen richting provincie en Rijk voor regionale belangen.
- 1410 • Dijk en Waard stevig positioneren in regionale overlegstructuren.